



REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2024 ROK

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
I. DIAGNOZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM	5
1.1 UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE.....	5
1.2 AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA MIESZKAŃCÓW REGIONU	7
1.3 POZIOM KVALIFIKACJI MIESZKAŃCÓW REGIONU.....	12
1.4 WYKLUCZENIE SPOŁECZNE MIESZKAŃCÓW REGIONU	14
1.5 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	18
1.6 CUDZOZIEMCY NA REGIONALNYM RYNKU PRACY	20
1.7 EFEKTYWNOŚĆ AKTYWNEJ POLITYKI RYNKU PRACY	22
II. CELE I ZADANIA RPD/Z NA 2024 ROK	24
CEL STRATEGICZNY 1: ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO	25
CEL SZCZEGÓŁOWY 1.1: PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU I BIERNOŚCI ZAWODOWEJ	25
<i>Zadanie 1.1.1 Działania podejmowane przez powiatowe urzędy pracy (PUP) ze środków Funduszu Pracy realizowane w oparciu o przepisy wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.</i>	25
<i>Zadanie 1.1.2 Realizacja projektów w ramach Działania 8.1 „Podniesienie aktywności zawodowej klientów publicznych służb zatrudnienia” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.</i>	26
<i>Zadanie 1.1.3 Realizacja projektu „Młodzi przyszłością regionu!” w ramach Działania 8.2 „Wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej osób młodych” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021 - 2027.</i>	27
<i>Zadanie 1.1.4 Realizacja projektów w ramach Działania 8.3 „Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.</i>	28
<i>Zadanie 1.1.5 Realizacja projektów w ramach Działania 8.8 „Wsparcie w obszarze zdrowia” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.</i>	29
CEL SZCZEGÓŁOWY 1.2: ZWIĘKSZENIE MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	31
<i>Zadanie 1.2.1 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej</i>	31
<i>Zadanie 1.2.2 Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych finansowana ze środków PFRON i budżetu Państwa realizowana przez PFRON.</i>	32
<i>Zadanie 1.2.3. Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączenia osób niepełnosprawnych w rynek pracy – PFRON.</i>	33
CEL SZCZEGÓŁOWY 1.3: POPRAWA DOSTĘPU DO ZATRUDNIENIA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM.....	38
<i>Zadanie 1.3.1 Realizacja projektów w ramach Działania 8.20 „Aktywne włączenie społeczne” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027.</i>	38
CEL SZCZEGÓŁOWY 1.4: WSPARCIE SAMOZATRUDNIENIA	40
<i>Zadanie 1.4.1 Rozwój przedsiębiorczości przez podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej w ramach Poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” PROW 2014-2020.</i>	40
CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ KADR PRZEDSIĘBIORSTW	42
<i>Zadanie 2.1 Krajowy Fundusz Szkoleniowy - wsparcie pracodawców w podnoszeniu kwalifikacji zatrudnionych pracowników, w tym cudzoziemców.</i>	42
<i>Zadanie 2.2 Realizacja projektu „REGIONALNY FUNDUSZ SZKOLENIOWY II” w ramach Działania 8.5 „Wsparcie dostępu do usług rozwojowych” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.</i>	43
CEL STRATEGICZNY 3: PODNIESIENIE POZIOMU KVALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW REGIONU	44
CEL SZCZEGÓŁOWY 3.1: ZWIĘKSZENIE DOPASOWANIA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO DO POTRZEB RYNKU PRACY.....	44

<i>Zadanie 3.1.1 Opiniowanie nowych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach branżowych I, II stopnia, technikach i szkołach policealnych.</i>	44
<i>Zadanie 3.1.2 Realizacja projektów w ramach Działania 8.17 „Kształcenie zawodowe” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.</i>	45
<i>Zadanie 3.1.3 Realizacja projektów w ramach Działania 8.28 „Kształcenie zawodowe OPPT” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.</i>	47
<i>Zadanie 3.1.4 Realizacja projektów w ramach Działania 8.18 „Stypendia dla uczniów” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.</i>	48
<i>Zadanie 3.1.5 Organizacja konkursu dla szkół zawodowych pod hasłem – „Potrzeby rynku pracy naszą misją”.</i>	49
CEL SZCZEGÓŁOWY 3.2: ZWIĘKSZENIE UCZESTNICTWA OSÓB DOROSŁYCH W KSZTAŁCENIU USTAWICZNYM UWZGLĘDNIAJĄCYM POTRZEBY RYNKU PRACY	50
<i>Zadanie 3.2.1 Realizacja projektu „Kierunek – Rozwój” w ramach Działania 8.19 „Uczenie się dorosłych” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.</i>	50
CEL STRATEGICZNY 4: WZROST EFEKTYWNOŚCI REGIONALNEJ POLITYKI RYNKU PRACY.....	51
CEL SZCZEGÓŁOWY 4.1: ROZWÓJ USŁUG PORADNICTWA ZAWODOWEGO, INFORMACJI ZAWODOWEJ ORAZ INFORMACJI O RYNKU PRACY I POŚREDNICTWA PRACY	51
<i>Zadanie 4.1.1 Świadczenie usług informacji zawodowej przez Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Komendę OHP.</i>	51
<i>Zadanie 4.1.2 Świadczenie i rozwijanie usług informacji i poradnictwa zawodowego.</i>	51
<i>Zadanie 4.1.3 Upowszechnianie informacji zawodowej.</i>	52
<i>Zadanie 4.1.4 Upowszechnianie informacji dotyczących regionalnego rynku pracy.</i>	53
<i>Zadanie 4.1.5 Realizacja zagranicznego pośrednictwa pracy poprzez działania sieci EURES.</i>	54
CEL SZCZEGÓŁOWY 4.2: ROZWÓJ DIALOGU I WSPÓŁPRACY NA RZECZ WZROSTU ZATRUDNIENIA W REGIONIE	55
<i>Zadanie 4.2.1 Współpraca z partnerami społecznymi.</i>	55
<i>Zadanie 4.2.2 Realizacja projektu „Kierunek – Integracja” w ramach Działania 8.23 „Wspieranie integracji obywateli państw trzecich” Fundusze Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.</i>	55
<i>Zadanie 4.2.3 Realizacja projektów w ramach Działania 8.7 „Działania w zakresie wzmocnienia potencjału partnerów społecznych” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.</i>	56
<i>Zadanie 4.2.4 Rozwój współpracy z agencjami zatrudnienia.</i>	57
IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	57
<i>Tabela nr 1 Finansowanie zadań realizowanych w ramach RPD/Z na 2024 r.</i>	58
V. MONITORING REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2024 ROK	59
<i>Tabela nr 2 Dane wyjściowe do monitoringu realizacji celów strategicznych RPD/Z na 2024 r.</i>	60
<i>Indeks użytych skrótów</i>	63

WSTĘP

Podstawę przygotowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 rok (RPD/Z na 2024 r.) dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego stanowi ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2024 r. poz. 475 t.j.). W myśl art. 3 ust. 4 wyżej wymienionej ustawy samorząd województwa, uwzględniając strategię rozwoju województwa, w tym w zakresie polityki społecznej, o których mowa w przepisach o samorządzie województwa i przepisach o pomocy społecznej, przygotowuje corocznie Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia, określający priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia. Dokument ten określa najistotniejsze zadania, jakie będą podejmowane w województwie w zakresie zwiększenia aktywności zawodowej jego mieszkańców oraz rozwoju aktywnej polityki rynku pracy.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 rok uwzględnia cele Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024 - 2026 rok oraz Krajowego Programu Reform 2023/2024.

RPD/Z na 2024 r. został opracowany przez zespół składający się z przedstawicieli właściwych departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Kujawsko – Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - Oddział Kujawsko-Pomorski w Toruniu, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu, Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu¹.

Funkcję koordynatora realizacji RPD/Z na 2024 r. powierzono Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Toruniu, który odpowiada za opracowanie, monitoring i sprawozdawczość RPD/Z na 2024 r. Instytucje zgłaszające określone zadania odpowiedzialne są za nadzór nad prawidłowym przebiegiem ich realizacji, monitoring oraz sprawozdawczość dotyczącą wykonania tych zadań.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 r. podlega opiniowaniu przez powiaty wchodzące w skład województwa kujawsko-pomorskiego, Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego oraz Wojewódzką Radę Rynku Pracy.

W Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 rok:

- przedstawiono diagnozę sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim;
- przedstawiono cele i zadania RPD/Z na 2024 r.;
- wskazano źródła finansowania zadań realizowanych w RPD/Z na 2024 r.;
- zawarto informacje o sposobie monitorowania realizacji zadań ujętych w RPD/Z na 2024 r. oraz przyjętych wskaźnikach monitorowania.

¹ Zespół został powołany na podstawie Uchwały nr 7/357/24 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 15 lutego 2024 r. w sprawie trybu opracowania projektu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 rok.

I. DIAGNOZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM²

W 2023 roku sytuacja na regionalnym rynku pracy była względnie stabilna, przy czym wywołany wysoką inflacją mniejszy popyt na dobra i usługi oraz rosnące koszty prowadzenia działalności gospodarczej spowodowały spadek dostępnych ofert pracy, co miało odzwierciedlenie w malejącej liczbie osób pracujących.

Utrzymał się spadkowy trend poziomu bezrobocia rejestrowanego, przy czym dynamika spadku liczby bezrobotnych była niższa niż w 2022 roku. Na Kujawach i Pomorzu, podobnie jak w całej Polsce wskaźnik zatrudnienia, obrazujący jaką część populacji pracuje, wśród osób w wieku 20-64 lata (78,0%) pozostaje wyższy od średniej dla krajów UE (75,5%).

Na rynek pracy wpływ mają zachodzące zmiany demograficzne. W minionym roku w regionie populacja osób w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 10,8 tys. osób. Powoduje to, że w części branż w dalszym ciągu utrzymywać się będą braki kadrowe, a pracodawcy niwelując deficyt pracowników, zatrudniają będą cudzoziemców. W 2023 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wydano 64,8 tys. dokumentów umożliwiających cudzoziemcom spoza obszaru UE, EOG lub Szwajcarii pracę na terenie województwa. W regionie, podobnie jak i w całej Polsce, najczęściej zatrudniani są obywatele Ukrainy.

1.1 UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE

W końcu 2022 roku województwo kujawsko-pomorskie zamieszkiwały 2,0 mln osób, co stanowiło 5,3% całkowitej liczby ludności w kraju (10. miejsce). W województwie 41,9% ludności mieszkało na wsi, było to o 1,5 p.p. więcej niż średnio w kraju. Kobiety stanowiły 51,6% ludności (w Polsce 51,7%).

W ciągu roku liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 10,8 tys. osób – 0,5%. Wydłużyło się przeciętne trwanie życia zarówno mężczyzn jak i kobiet. Mężczyźni przeciętnie żyli 73,3 lata (2,0 roku dłużej niż w 2021 roku), a kobiety 80,2 lata (1,3 roku dłużej niż w 2021 roku). Od 2015 roku utrzymuje się też ujemny przyrost naturalny. W 2022 roku różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ogółem była ujemna i wyniosła -9123 osoby. Powoduje to stały **ubytek ludności województwa**. W ostatnim dwunastoleciu liczba mieszkańców województwa zmalała o 91,8 tys. osób (4,4%, w kraju spadek o 2,0%).

Podobnie jak w całym kraju **postępuje proces starzenia się społeczeństwa**. W odniesieniu do 2010 roku na Kujawach i Pomorzu liczba ludności w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 180,8 tys. osób, a udział ludności w wieku produkcyjnym³ spadł z 64,7% w 2010 roku do 58,6% w 2022 roku. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się (z 19,4% do 18,3%), a osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł (z 16,0% do 23,1%).

² Jeśli nie podano inaczej, wszystkie informacje odnośnie sytuacji gospodarczej, społecznej i demograficznej pochodzą z Banku Danych Lokalnych GUS.

³ Wiek przedprodukcyjny – 0 do 17 lat, wiek produkcyjny – od 18 lat do wieku emerytalnego (dla kobiet – 60 lat, dla mężczyzn – 65 lat), wiek poprodukcyjny – powyżej wieku emerytalnego.

Tabela 1. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	2010 rok		2022 rok			
	osoby	%	osoby	%	zmiana do 2010 r.	
					osoby	%
Ogółem	2 098 711	100,0	2 006 876	100,0	-91 835	-4,4
Wiek przedprodukcyjny (0-17 lat)	406 742	19,4	366 988	18,3	-39 754	-9,8
Wiek produkcyjny (mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat)	1 356 942	64,7	1 176 157	58,6	-180 785	-13,3
Wiek poprodukcyjny (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)	335 027	16,0	463 731	23,1	128 704	38,4

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

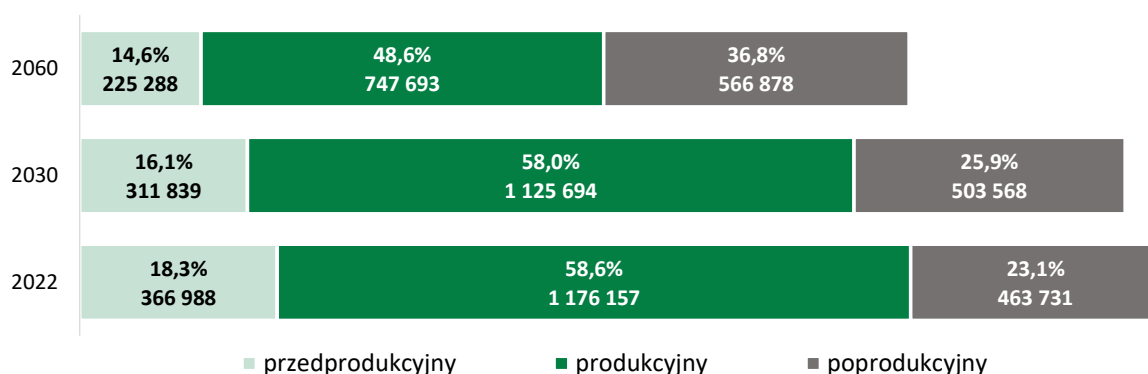
Zmniejszyła się skala emigracji mieszkańców regionu. W końcu 2022 roku czasowo za granicą powyżej 12 miesięcy przebywało 84,4 tys. mieszkańców województwa. Było to o 1,3 tys. (1,5%, w Polsce 1,6%) mniej niż rok wcześniej. Swobodny przepływ pracowników na terenie Unii Europejskiej rodzi wyzwania związane z tworzeniem lepszych warunków życia i pracy oraz transnarodową mobilnością pracowników, dla obsługi której należy w większym zakresie wykorzystać potencjał sieci EURES (European Employment Service).

Region odnotował natomiast, podobnie jak w latach wcześniejszych, ujemne saldo migracji międzywojewódzkich na pobyt stały. W 2022 roku z województwa wyjechało 5788 osób, podczas gdy w tym samym czasie na terenie województwa zameldowały się 4042 osoby.

Z prognoz GUS wynika, że w 2030 roku populacja osób w wieku produkcyjnym wyniesie 1,1 mln, czyli o 50,5 tys. osób mniej niż w 2022 roku. W tym samym czasie liczba osób w wieku przedprodukcyjnym zmniejszy się o 55,1 tys., a w wieku poprodukcyjnym wzrośnie o 39,8 tys.

Pociąga to za sobą konsekwencje dla regionalnego rynku pracy w postaci mniejszej dostępności potencjalnych pracowników i konieczności prowadzenia działań na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i biernych zawodowo, w tym osób młodych, które nie pracują, nie uczestniczą w dalszym kształceniu ani szkoleniu tzw. grupy NEET. Konieczne jest także prowadzenie przemyślanej polityki senioralnej, polegającej zarówno na zapewnieniu usług medyczno-opiekuńczych jak i działań umożliwiających osobom starszym dalszą aktywność zawodową.

Wykres 1. Ludność według funkcjonalnych grup wieku w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2022-2060



Źródło: opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Kryzys demograficzny w pewnym stopniu może złagodzić **napięcie obywateli Ukrainy wywołany inwazją rosyjską na ten kraj**. Zgodnie z danymi na początku marca 2024 roku 31,5 tys. obywateli Ukrainy miało numer PESEL nadany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (3,3% numerów nadanych w Polsce). Wśród tych osób 59,3% stanowiły osoby pełnoletnie, z których 73,8% to kobiety.

1.2 AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA MIESZKAŃCÓW REGIONU

Duże znaczenie dla rynku pracy ma zagospodarowanie dostępnych zasobów pracy. Zgodnie z dostępnymi danymi w końcu sierpnia 2023 roku w województwie kujawsko-pomorskim **w gospodarce narodowej pracowało 753 159 osób⁴**, co stanowiło 5,0% pracujących w kraju. W odniesieniu do grudnia 2022 roku **liczba ta zmniejszyła się o 9414 osób, 1,2%** (w kraju spadek o 0,7%). Najwięcej osób w województwie zatrudnionych było w przetwórstwie przemysłowym (161 445 osób, 21,4%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (116 029 osób, 15,4%) i rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (67 261 osób, 8,9%).

Stosunkowo wysoki udział pracujących w rolnictwie wskazuje na niską efektywność pracy w tym sektorze i bezrobocie ukryte. Wysoki udział pracujących w rolnictwie jest problemem zarówno w regionie jak i w kraju. Odsetek zatrudnionych w rolnictwie w III kwartale 2023 roku w Polsce wyniósł 8,3% a dla krajów UE27 3,6%.⁵ **Pociąga to za sobą konieczność działań dotyczących reorientacji zawodowej rolników** (m. in. poprzez podejmowanie zatrudnienia poza sektorem rolnym lub pozarolniczej działalności gospodarczej), a także zwiększenia mobilności mieszkańców wsi.

⁴ Dane o pracujących z uwzględnieniem podmiotów małych (zatrudniających do 9 osób). Dane GUS opracowane z wykorzystaniem źródeł administracyjnych: Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Ministerstwa Finansów. Dane nie obejmują pracujących na podstawie umów cywilnoprawnych. Wyłącznie na podstawie umowy zlecenie lub umów pokrewnych w marcu 2023 roku w województwie kujawsko-pomorskim pracowało 58,7 tys. osób.

⁵ Dane pobrane ze strony <https://ec.europa.eu/eurostat>

Liczony w ramach BAEL **współczynnik aktywności zawodowej** ogółem, opisujący jaka część ludności w wieku 15-89 lat to osoby pracujące lub aktywnie poszukujące pracy (bezrobotni), wyniósł w IV kwartale 2023 roku 58,3% (0,6 p.p. mniej niż w Polsce). W odniesieniu do IV kwartału 2022 roku wskaźnik ten pozostał na podobnym poziomie (wzrost o 0,1 p.p., w Polsce wzrost o 0,7 p.p.).

Wskaźnik zatrudnienia (czyli procentowy udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15-89 lat) w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2023 roku wyniósł 55,9% i był o 1,2 p.p. niższy niż w Polsce. W ciągu roku w regionie wskaźnik nie zmienił się (w kraju wzrost o 0,6 p.p.).

Zgodnie z ogólnokrajowymi tendencjami, również na Kujawach i Pomorzu, widoczne jest zróżnicowanie wartości wskaźnika zatrudnienia ze względu na płeć. W przypadku mężczyzn wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2023 roku kształtował się na poziomie – 62,4% i był znacznie wyższy niż wśród kobiet – 49,8% (w kraju odpowiednio 64,0% i 50,6%). Warto zauważyć, jednak że w ciągu roku wskaźnik zatrudnienia mężczyzn zmniejszył się o 0,7 p.p., a kobiet wzrósł o 0,7 p.p.

Wzrósł **wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata**, który w IV kwartale 2023 roku wynosił 78,0% i był o 1,2 p.p. wyższy niż rok wcześniej. Analogiczny wskaźnik dla kraju to 78,3%, a dla UE27 – 75,5%.

Wskaźnik zatrudnienia osób młodych (15-24 lata) w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł w IV kwartale 2023 roku 28,4%. Było to o 0,7 p.p. mniej niż w Polsce i o 6,6 p.p. mniej niż średnia dla UE27. W odniesieniu do IV kwartału 2022 roku w województwie wskaźnik zatrudnienia osób młodych, podobnie jak w Polsce, zwiększył się o 1,8 p.p.

Wskaźnik zatrudnienia osób starszych (55-64 lata) w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł w IV kwartale 2023 roku 55,3% (wobec 54,6% w tym samym okresie roku poprzedniego) i był o 3,5 p.p. niższy niż przeciętnie w Polsce. Podobnie jak w przypadku osób młodych wskaźnik ten znacznie odbiega od średniej dla krajów UE27, która w IV kwartale 2023 roku wyniosła 64,5%.

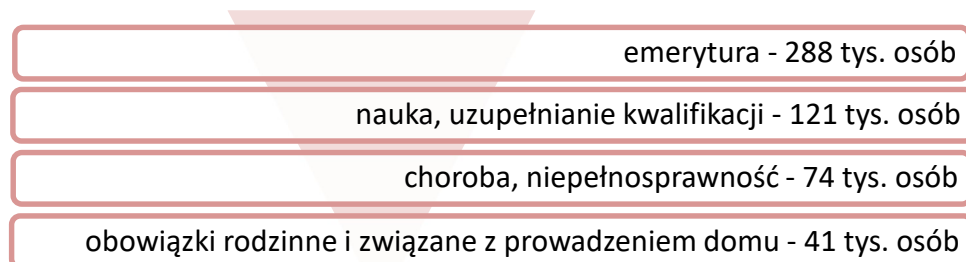
Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2023 roku wyniósł 32,6% (o 2,9 p.p. wyższy niż rok wcześniej i o 2,5 p.p. wyższy niż w kraju).

Obliczana według metodologii BAEL **stopa bezrobocia osób w wieku 15-74 lata** w IV kwartale 2023 roku w regionie wyniosła 4,2% (w kraju – 3,1%, w UE27 – 6,0%). W ciągu roku w województwie wskaźnik ten wzrósł o 0,3 p.p. (w Polsce wzrost o 0,2 p.p., w UE spadek o 0,1 p.p.).

Jak podaje Urząd Statystyczny w Bydgoszczy w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2023 roku pozostawało **671 tys. osób biernych zawodowo w wieku 15-89 lat**, które stanowiły 41,7% ludności w tym wieku (w Polsce 41,1%). W porównaniu do IV kwartału 2022 roku w regionie odnotowano spadek populacji biernych zawodowo o 3 tys. osób – 0,4%, (w Polsce spadek o 0,5%). Jako najczęstszą przyczynę bierności zawodowej osób w wieku 15-74 lata, w 2022 roku, w regionie podawano emeryturę. W dalszej kolejności była to nauka

i uzupełnianie kwalifikacji, choroba i niepełnosprawność oraz obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu.

Grafika 1. Struktura biernych zawodowo w wieku 15-74 lata w województwie kujawsko-pomorskim w 2022 roku według przyczyn



Źródło: opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z BDL GUS

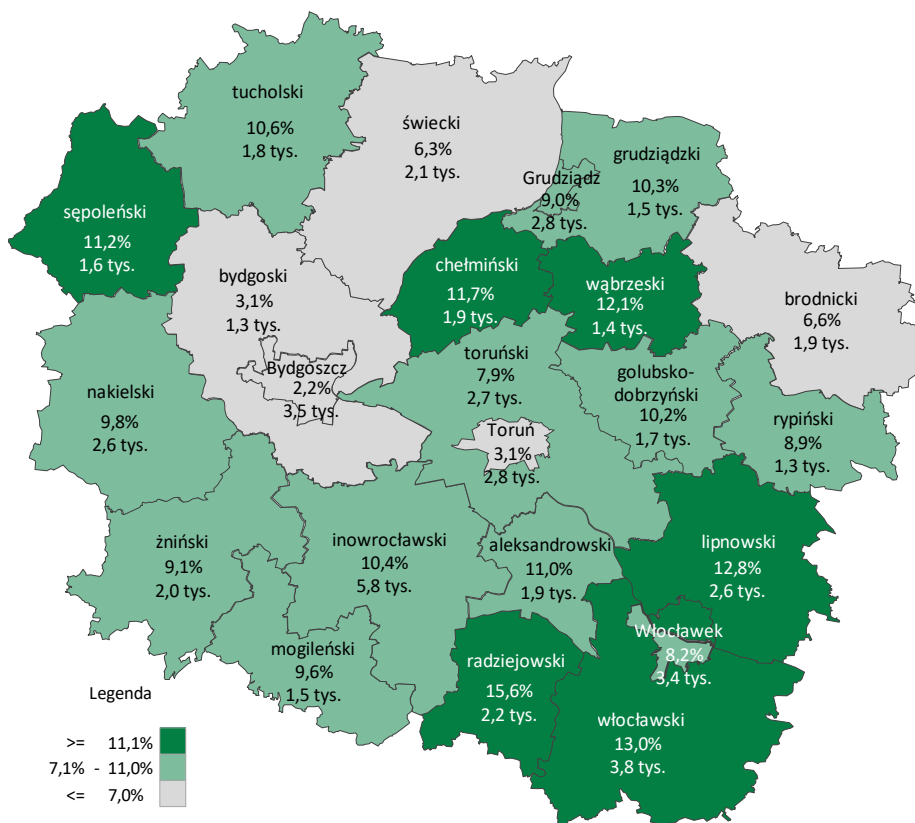
Jednocześnie w województwie kujawsko-pomorskim, podobnie jak w całym kraju (w porównaniu z innymi krajami UE), **w niewystarczającym stopniu wykorzystywane jest zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy**, które może stanowić skuteczny sposób na zmniejszenie skali bezrobocia i bierności zawodowej (w tym w szczególności zwiększenia aktywności kobiet i umożliwienia godzenia życia zawodowego z opieką nad rodziną). Z badań BAEL wynika, że w IV kwartale 2023 roku w niepełnym wymiarze czasu pracy pracowało 5,7% osób (w Polsce 6,5%, UE27 – 18,9%).

Ważne jest też **zapewnienie odpowiedniej opieki osobom zależnym** w szczególności dzieciom, co mogłoby pozytywnie wpłynąć na poziom zatrudnienia kobiet. W 2022 roku w województwie kujawsko-pomorskim odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym wynosił 86,0% i był o 6,7 p.p. niższy niż średnia dla Polski. W wychowaniu przedszkolnym zdecydowanie rzadziej uczestniczą dzieci z terenów wiejskich, wśród których odsetek ten wynosił zaledwie 62,1% (w kraju – 68,7%).

W 2023 roku zmniejszyła się skala **bezrobocia rejestrowanego**, przy czym sytuacja w tym zakresie nadal pozostaje mniej korzystna niż w innych regionach kraju. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w grudniu 2023 roku wyniosła 7,1%** (w kraju była niższa o 2,0 p.p. i wyniosła 5,1%). Pod względem najwyższej stopy bezrobocia województwo kujawsko-pomorskie zajęło 5. miejsce w kraju (po podkarpackim, warmińsko-mazurskim, lubelskim i świętokrzyskim). W porównaniu z grudniem 2022 roku w województwie stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszyła się o 0,2 p.p. (w kraju spadek o 0,1 p.p.).

Zróżnicowana sytuacja gospodarcza w województwie powoduje, że bezrobocie nie dotyka wszystkich powiatów w jednakowym stopniu. Najwyższą stopę bezrobocia mają powiaty w południowo-wschodniej części województwa: lipnowski (12,8%), włocławski (13,0%) i radziejowski (15,6%). W regionie stopa bezrobocia niższa od średniej wojewódzkiej utrzymuje się w dwóch miastach na prawach powiatu – w Bydgoszczy (2,2%) i Toruniu (3,1%) oraz w powiatach: bydgoskim (3,1%), świeckim (6,3%) i brodnickim (6,6%).

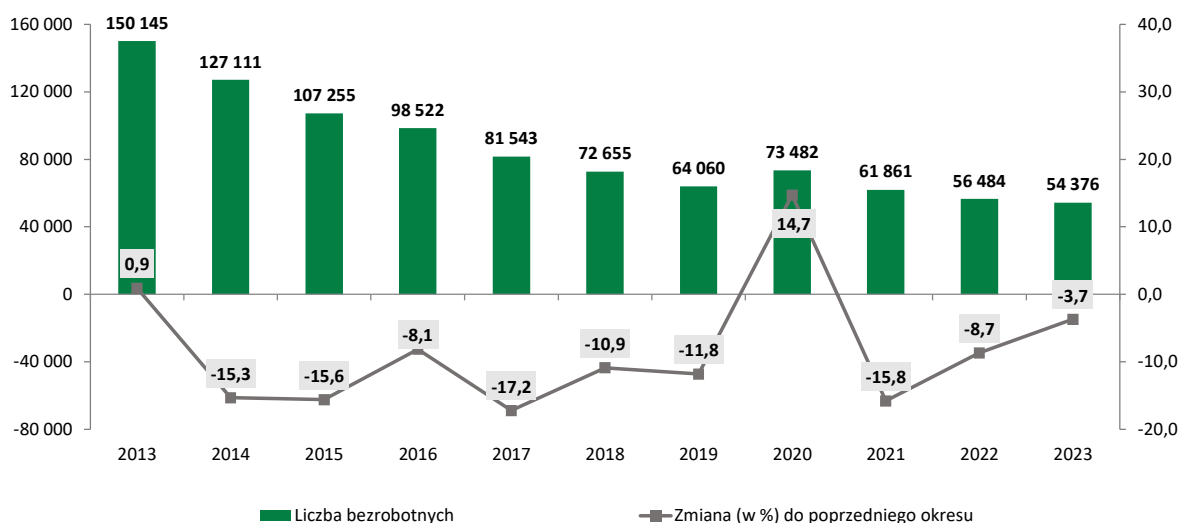
Mapa 1. Stopa bezrobocia i bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2023 roku według powiatów



Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy oraz danych GUS na temat stopy bezrobocia.

W październiku'23 liczba bezrobotnych na Kujawach i Pomorzu wyniosła 52 130 osób i był to kolejny rekord pod względem najniższej liczby zarejestrowanych w województwie. W listopadzie i grudniu widoczny był sezonowy wzrost liczby bezrobotnych, która w końcu grudnia 2023 roku wyniosła 54 376 osób. Było to 2108 osób mniej niż rok wcześniej (3,7%, w 2022 roku spadek o 8,7%).

Wykres 2. Liczba bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2013/23.
Stan w końcu roku



Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy.

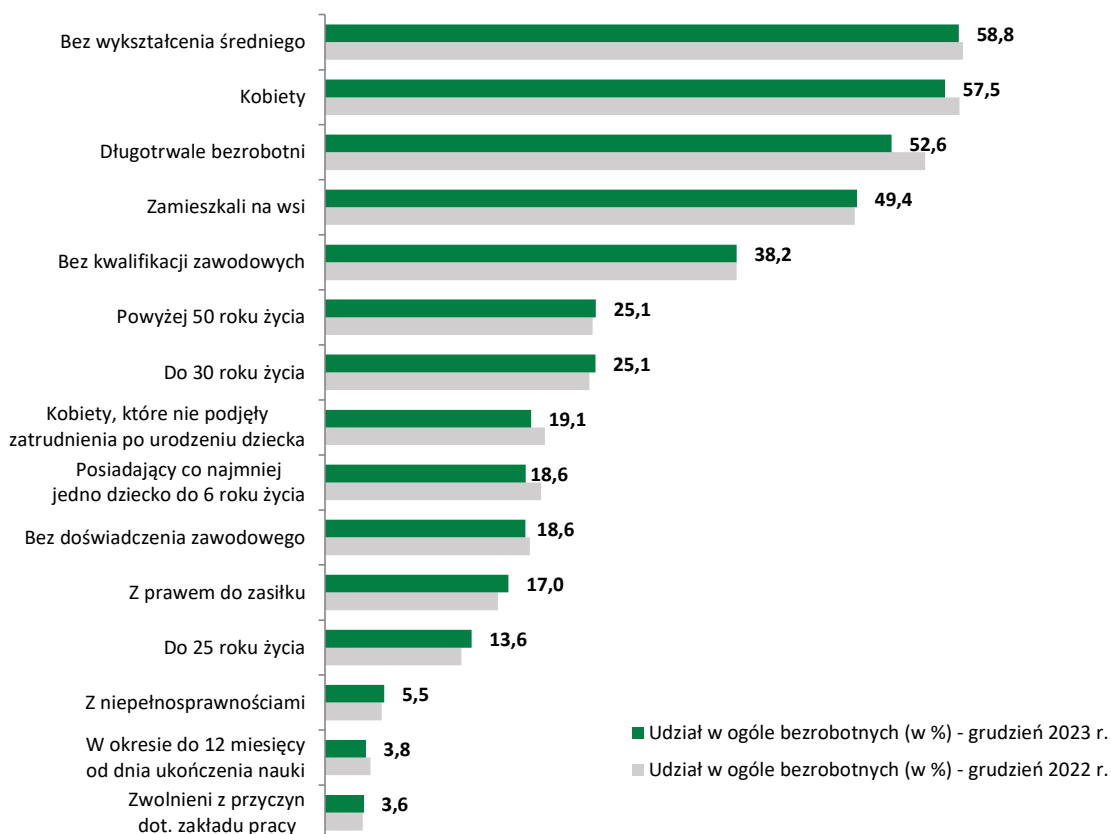
W populacji bezrobotnych **utrzymuje się struktura pod względem cech społeczno-demograficznych**. W końcu 2023 roku większość bezrobotnych stanowiły kobiety (57,5% ogółu), wśród których 33,2% to osoby, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Ponad połowa to długotrwale bezrobotne (52,6%) oraz legitymujące się wykształceniem nie wyższym niż zasadnicze zawodowe/branżowe I stopnia (58,8%). Z uwagi na znaczny udział osób długotrwale bezrobotnych, które niejednokrotnie utraciły motywację do pracy lub też unikają pomocy, konieczna jest intensywna współpraca publicznych służb zatrudnienia z instytucjami pomocy społecznej w celu przywrócenia tych osób na rynek pracy.

Połowa zarejestrowanych (49,8%) to osoby pomiędzy 30 a 50 rokiem życia. Osoby do 30 roku życia, podobnie jak osoby starsze (50+) stanowiły po 25,1% bezrobotnych. Na wsi mieszkało 49,4% ogółu bezrobotnych. Prawo do zasiłku miało 17,0% bezrobotnych (w Polsce 15,2%). W porównaniu z końcem roku wcześniejszego udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogóle zarejestrowanych wzrósł o 1,0 p.p., co oznacza, że do ewidencji osób bezrobotnych częściej trafiały osoby, które w ostatnim czasie straciły pracę.

Problemem dla rynku pracy naszego województwa jest również bierność osób młodych, w szczególności w przedziale wiekowym 15-24 lata. Osoby młode niepracujące, nieuczące się i niedokształcające się (NEET) w tej populacji stanowiły 10,0% (w Polsce – 8,0%, w UE27 – 9,6%). Jednocześnie w grupie 25-34 lata udział NEET wyniósł 12,1%, ale było to o 2,3 p.p. mniej niż średnia dla kraju i o 3,6 p.p. mniej niż średnia dla krajów UE27.

W porównaniu do Polski w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2023 roku utrzymywał się wyższy odsetek większości grup pozostających w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Największa różnica w strukturze dotyczyła osób bez wykształcenia średniego, których udział w województwie był o 7,7 p.p. wyższy niż w kraju, bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (5,9 p.p. więcej – nasze województwo z odsetkiem 38,2% miało najwyższą wartość wśród wszystkich województw) oraz bezrobotnych kobiet (4,9 p.p. więcej). W województwie niższy niż w kraju był odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia (1,7 p.p. mniej) oraz bezrobotnych z niepełnosprawnościami (2,2 p.p. mniej).

Wykres 3. Udział (w %) wybranych kategorii bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu okresu



Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy.

1.3 POZIOM KWALIFIKACJI MIESZKAŃCÓW REGIONU

Mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego charakteryzują się wykształceniem niższym niż średnio w kraju. Z danych BAEL wynika, że w IV kwartale 2023 roku województwo zajmowało 4. miejsce w kraju pod względem udziału osób bez wykształcenia średniego. W grupie osób w wieku 15-64 lata wykształcenia średniego nie miało 35,7% ludności (wobec 31,5% w Polsce). Wyraźnie „in minus” wyróżnia się kategoria osób z wykształceniem wyższym – 28,8% (o 5,0 p.p. mniej niż w Polsce).

Tabela 2. Struktura (w %) ludności w wieku 15-64 lata w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2023 roku według wykształcenia

Poziom wykształcenia	Polska	kujawsko-pomorskie
Wyższe	33,8	28,8
Policealne oraz średnie zawodowe	22,9	23,7
Średnie ogólnokształcące	11,8	11,8
Zasadnicze zawodowe/branżowe I st.	19,5	21,1
Gimnazjalne, podstawowe i niższe	12,0	14,6

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

Niekorzystnie przedstawia się także struktura wykształcenia bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. W końcu grudnia 2023 roku aż 31,0% z nich legitymowało się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, a kolejne – 27,8% zasadniczym zawodowym/branżowym I stopnia. Wykształcenie wyższe miało 8,9% bezrobotnych.

Istotnym zagadnieniem dla rynku pracy jest **kształcenie zawodowe zgodne z wymaganiami współczesnego rynku pracy**. Z badania *Barometr zawodów*⁶ wynika, że bezrobocie wśród osób młodych często generują nieprzemyślane wybory edukacyjne i związana z tym późniejsza niechęć do pracy w zawodzie. Wybory zawodowe młodzieży często nie uwzględniają potrzeb rynku pracy oraz predyspozycji psycho-fizycznych i specyfiki pracy w zawodzie. Biorąc pod uwagę procesy depopulacyjne bardzo ważne jest wspieranie osób młodych w wejściu na rynek pracy i prowadzenia działań na rzecz ich aktywizacji. Kluczowe znaczenie ma tu **rozbudowa systemu doradztwa zawodowego**. Doradztwo musi cechować się wysoką jakością i być realizowane przez wykwalifikowane kadry oraz uwzględniać aktualne jak i przyszłe potrzeby rynku pracy.

Absolwentom szkół często brakuje też odpowiednich umiejętności praktycznych, w szczególności dotyczy to absolwentów techników. Wielokrotnie wskazywano też, że osoby młode nie potrafią czytać rysunku technicznego oraz nie mają dobrej znajomości języków obcych. Coraz wyraźniej dostrzegalny jest też **niski poziom kompetencji miękkich** takich jak: odpowiedzialność, organizacja, komunikacja czy współpraca w grupie.

W końcu 2022 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy pozostawało **8,0% absolwentów szkół ponadpodstawowych z terenu województwa**. W grupie tej było 4,2% absolwentów liceów ogólnokształcących oraz 10,3% absolwentów szkół zawodowych. W najgorszej sytuacji znalazły się osoby kończące branżowe szkoły I stopnia, wśród których poziom bezrobocia wyniósł 16,8%. Przy czym należy pamiętać, że w 2022 roku w wyniku reformy oświaty szkoły branżowe I stopnia ukończyły dwa roczniki (absolwenci ostatnich klas gimnazjów oraz pierwsi absolwenci 8-letnich szkół podstawowych). Najlepiej na rynku pracy odnaleźli się absolwenci szkół wyższych, spośród których 2,5% pozostawało w ewidencji powiatowych urzędów pracy działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.⁷

Niezwykle istotne, z punktu widzenia dostosowywania poziomu kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy, jest uczestnictwo w kształceniu pozaformalnym. W tym zakresie w naszym regionie sytuacja utrzymuje się na stosunkowo niskim poziomie. Z badań BAEŁ wynika, że w 2022 roku (biorąc pod uwagę miesiąc przed badaniem) w kształceniu pozaformalnym w województwie kujawsko-pomorskim uczestniczyło średnio 11,3% osób w wieku 25-64 lata (w Polsce – 7,6%, UE27 – 11,9%).

Zapewnienie kompetentnych pracowników dla potrzeb nowoczesnej gospodarki stanowi jedno z głównych wyzwań regionu. Wobec dynamicznie zachodzących zmian na rynku pracy

⁶ Szczegółowe informacje nt. badania dostępne są na stronie: www.barometrzwodow.pl.

⁷ *Bezrobotni absolwenci szkół ponadpodstawowych w województwie kujawsko-pomorskim w 2022 roku oraz Bezrobotni absolwenci szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim w 2022 roku*, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, opracowania dostępne na stronie: <https://wuptorun.praca.gov.pl>, w zakładce: Publikacje dotyczące rynku pracy.

oraz niewystarczających kwalifikacji części mieszkańców regionu, **niezbędne jest upowszechnianie idei kształcenia ustawicznego**, jako istotnego elementu podnoszenia kwalifikacji ludności. Wzmocnienie regionalnego potencjału szkoleniowego, odpowiadającego na faktyczne potrzeby pracodawców, a także pomoc w doborze i dofinansowanie dobrej jakości szkoleń pozytywnie wpłynie na poziom kwalifikacji zawodowych osób dorosłych i zapewnienie pracodawcom kadry o niezbędnych umiejętnościach. Podniesienie kwalifikacji zawodowych lub nabycie nowych uprawnień jest też szansą na wzmocnienie pozycji zawodowej i znalezienie bardziej satysfakcjonującego zatrudnienia dużej części mieszkańców regionu.

Coraz większego znaczenia nabierają również działania kierowane do przedsiębiorców w zakresie wspierania rozwoju kwalifikacji zawodowych pracowników i doradztwa dla przedsiębiorstw, a także dotyczące zwiększenia transferu wiedzy i wzmocnienie powiązań sfery B+R z przedsiębiorstwami.

1.4 WYKLUCZENIE SPOŁECZNE MIESZKAŃCÓW REGIONU

W wymiarze pomocy społecznej jednym ze wskaźników opisujących zjawisko wykluczenia społecznego⁸ jest **wskaźnik deprywacji lokalnej**. Definiowany jest on jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających ze świadczeń systemu pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców w przeliczeniu na 1 000 osób. W 2022 r. wartość tego wskaźnika dla regionu wynosiła 53 osoby/1000 mieszkańców i utrzymywała się w trendzie spadkowym, zarówno krótko jak i długoterminowym. Z wieloletnich analiz wynika, że w województwie występuje duże zróżnicowanie wartości tego wskaźnika. Najwyższy niezmiennie obserwuje się na „ścianie” południowo-wschodniej regionu. W roku 2022 w przypadku aż 96/144 gmin wartość wskaźnika była wyższa od średniej wojewódzkiej, a najwyższą jego wartość odnotowano w gminie wiejskiej Rypin (184 osób/1000 mieszkańców).

Najniższe wartości wskaźnika deprywacji lokalnej w roku 2022 odnotowano w 17 gminach regionu, tj.:

- Miasto Bydgoszcz (20 osób),
- Gmina Osielsko (20 osób),
- Gmina Wielka Nieszawka (22 osoby),
- Gmina Białe Błota (25 osób),
- Gmina Zławieś Wielka (25 osób),
- Gmina Sicienko (27 osób),
- Miasto Toruń (29 osób),
- Gmina Dobrcz (35 osób),
- Gmina Dąbrowa Chełmińska (35 osób),
- Miasto Grudziądz (36 osób),
- Gmina Solec Kujawski (37 osób),
- Gmina Lubicz (37 osób),
- Gmina Mroczka (38 osób),
- Gmina Obrowo (39 osób),
- Gmina Świekatowo (39 osób),
- Gmina Lubanie (39 osób),
- Gmina Kamień Krajeński (39 osób).

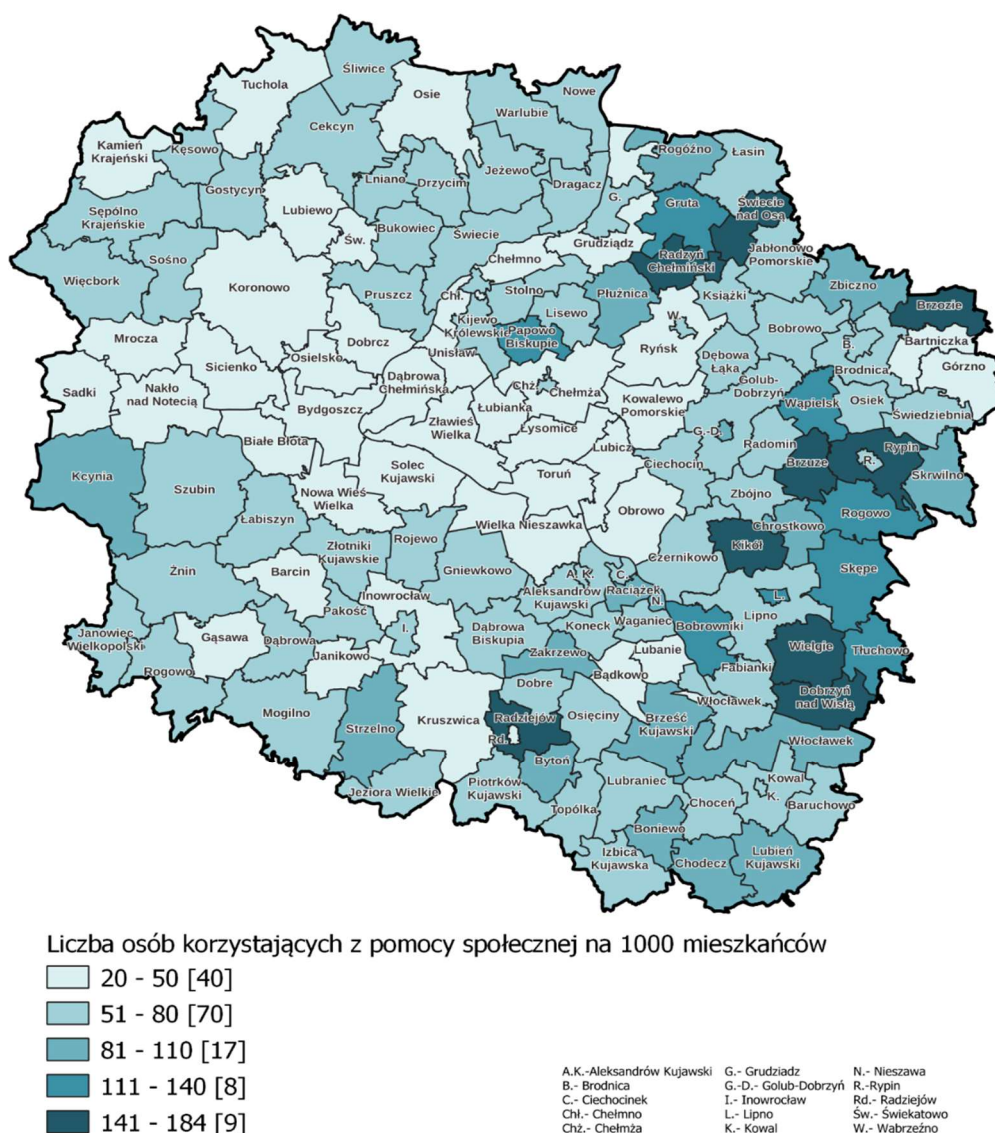
Kolejnym wskaźnikiem obrazującym rozmiar zjawiska wykluczenia społecznego w wymiarze pomocowym jest **natężenie korzystania z systemu pomocy społecznej**. Wylicza się je jako

⁸ Warto pamiętać, że wykluczenie społeczne nie jest synonimem ubóstwa. Ubóstwo w sensie materialnym stanowi raczej kategorię jednowymiarową, a wykluczenie społeczne to kategoria ukazująca problemy w kilku wymiarach, które wskazują na proces zarówno deprywacji, jak i nieuczestniczenia.

Wioletta Klimczak, Grzegorz Kubiński, Ewa Sikora-Wiśniewska. Wykluczenie społeczne w Polsce - wybrane zagadnienia. Monografia. Wydawnictwo Exante. Wrocław. 2017.

stosunek osób w rodzinach otrzymujących świadczenia z systemu pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców. W roku 2022 obserwuje się kolejne spadki wartości tego wskaźnika, który w tymże roku wyniósł 5,3%, co znaczyło, że w roku 2022 co 20 mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego korzystał z tego rodzaju pomocy. Przyglądając się liczbom bezwzględny, w roku 2022 ośrodki pomocy społecznej zlokalizowane na terenie województwa udzieliły świadczeń 50 297 rodzinom, to jest 107 209 osobom w tych rodzinach⁹. Analogicznie, jak w przypadku wskaźnika deprywacji lokalnej, obserwuje się zróżnicowanie wewnątrzregionalne pod kątem wskaźnika natężenia korzystania z pomocy społecznej, a jego rozpiętość między najniższą a najwyższą wartością jest kilkukrotna, co świadczy o znacznych dysproporcjach funkcjonujących w regionie.

Mapa 2. Natężenie korzystania z pomocy społecznej w gminach województwa kujawsko-pomorskiego w 2022 roku

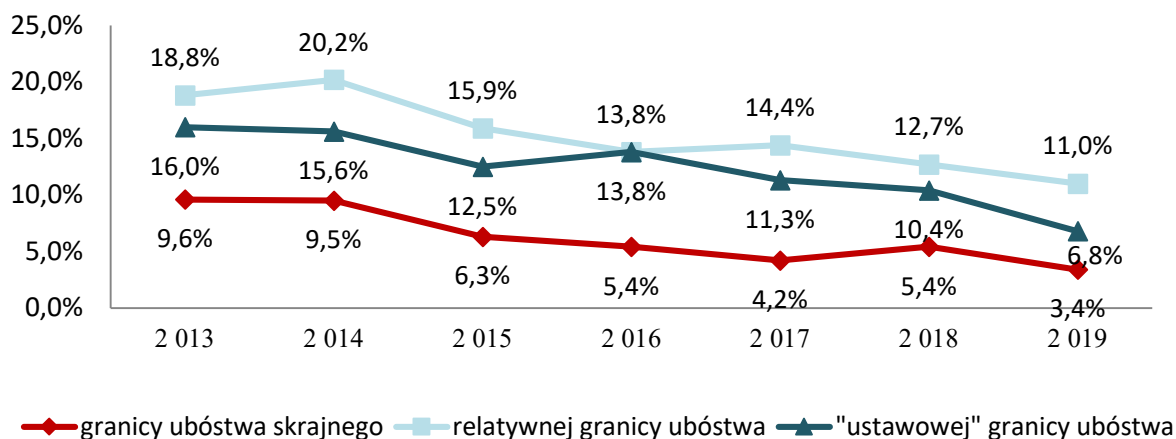


Źródło: OZPS W K-P za rok 2022.

⁹ Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego za rok 2022. ROPS w Toruniu.

Od kilku lat tendencje spadkowe w województwie kujawsko-pomorskim obserwuje się również w ramach ogólnie przyjętych **wskaźników zasięgu ubóstwa** tj. granicy ubóstwa skrajnego (minimum egzystencji), relatywnej granicy ubóstwa oraz „ustawowej” granicy ubóstwa.

Wykres 4. Wskaźniki zasięgu ubóstwa w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2013-2019¹⁰



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej, GUS BDL

W województwie kujawsko-pomorskim w roku 2022 z **powodu ubóstwa** ze świadczeń systemu pomocy społecznej skorzystało 27 522 rodzin, to jest 58 628 osób w tych rodzinach. Od lat obserwuje się spadek odsetka osób korzystających z pomocy społecznej tego tytułu, stanowiący w 2022 roku ok. 55% ogółu świadczeniobiorców. Analogiczna sytuacja występuje w przypadku odsetka klientów pomocy społecznej, korzystających z niej z powodu bezrobocia. Na przestrzeni lat 2018-2022 dostrzegalny jest natomiast wzrost odsetka świadczeniobiorców, którym udzielono pomocy z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby (z 30,5% w roku 2018 do 34,3% w roku 2022, tj. o 3,8 p. p.), co może świadczyć o wzrastającej liczbie osób starszych zgłaszających się po wsparcie do ośrodków pomocy społecznej w regionie, pomimo systematycznych spadków liczby klientów tego systemu. Od lat na zbliżonym poziomie utrzymuje się odsetek osób z rodzin doświadczających bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Powyższe tendencje wskazują, iż zakres pomocy materialnej w systemie pomocy społecznej (ubóstwo) staje się powoli w pewnym stopniu kwestią drugoplanową, a na plan pierwszy zaczyna wysuwać się kwestia pełnego uczestnictwa w życiu społecznym (zbiorowym).

¹⁰ Brak danych GUS BDL za rok 2020, 2021 i 2022.

Tabela 3. Główne powody korzystania ze świadczeń systemu pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018-2022 (liczba i % osób)

Główne przyczyny korzystania z pomocy społecznej ¹¹	2018	2019	2020	2021	2022
Ubóstwo	99 863 (64,0%)	85 449 (60,1%)	76 538 (59,6%)	68 279 (58%)	58 628 (54,6%)
Bezrobocie	87 110 (55,9%)	74 296 (52,2%)	66 575 (51,8%)	60 980 (51,8%)	53 090 (49,5%)
Niepełnosprawność	46 371 (29,7%)	43 070 (30,3%)	37 548 (29,2%)	34 957 (29,7%)	32 821 (30,6%)
Długotrwała lub ciężka choroba	47 563 (30,5%)	45 900 (32,3%)	40 682 (31,7%)	38 166 (34,5%)	36 832 (34,3%)
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	36 162 (23,2%)	33 750 (23,7%)	31 323 (24,4%)	27 252 (23,1%)	25 731 (24,0%)

Źródło: Sprawozdanie MRiPS-03 za lata 2018-2022

Pomimo systematycznego zmniejszania się odsetka osób bezrobotnych będących jednocześnie świadczeniobiorcami systemu pomocy społecznej, nadal odsetek ten jest wysoki, stanowiący blisko 50% wszystkich świadczeniobiorców. Toteż priorytetowym działaniem powinno być poszukiwanie, testowanie i wdrażanie rozwiązań aktywnej polityki społecznej i rynku pracy z uwzględnieniem zindywidualizowanych form i narzędzi pracy z klientami tych dwóch systemów. W kontekście zwiększania adekwatności i skuteczności podejmowania działań, zasadnym wydaje się być współpraca ośrodków pomocy społecznej i powiatowych urzędów pracy w regionie.

Tabela 4. Wybrane formy/narzędzia pomocowe, wspierające i aktywizujące w systemie pomocy i integracji społecznej w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2022¹²

Formy/ narzędzia pomocy	Rodzaj wskaźnika	2018	2019	2020	2021	2022
Kontrakt socjalny	Liczba zawartych kontraktów socjalnych z klientami OPS	3 599	4 065	2 675	3 111	2 436
	Odsetek klientów OPS objętych kontraktem socjalnym	2,7%	3,3%	2,2%	2,7%	2,4%
Wybrane podmioty reintegracji społecznej	Centra integracji społecznej	3	4	4	4	4
	Kluby integracji społecznej	21	22	24	24	24

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej w Województwie Kujawsko-Pomorskim za lata 2014-2022. Sprawozdanie MRiPS-03 za lata 2014-2022.

¹¹ Dla jednej osoby korzystającej z pomocy społecznej wskazać można kilka powodów.

¹² Więcej w: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego za rok 2022. ROPS w Toruniu.

W kontekście nadchodzących zmian, mających swoje odzwierciedlenie w statystykach pomocy społecznej i rynku pracy, ważnym staje się realizacja działań pomocowych, wspierających i aktywizujących, mających na celu zmniejszenie zasięgu wykluczenia społecznego w województwie kujawsko-pomorskim, zarówno w sensie materialnym, jak i pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

1.5 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Województwo kujawsko-pomorskie cechuje się **niższymi niż średnio w kraju wskaźnikami określającymi przedsiębiorczość mieszkańców**. W 2022 roku na 10 tys. ludności w województwie przypadały: 1094 podmioty wpisane do rejestru REGON (o 229 mniej niż ogółem w Polsce) oraz 85 jednostek nowo zarejestrowanych i 63 wykreślone z rejestru (w Polsce odpowiednio: 102 jednostki nowo zarejestrowane i 58 wykreślonych). Jednocześnie na 100 osób w wieku produkcyjnym w województwie kujawsko-pomorskim prawie 14 – to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (w Polsce – 16 osób).

Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w latach 2010 i 2022 - podstawowe wskaźniki

Wyszczególnienie	Polska		Województwo kujawsko-pomorskie			
	2010 r.	2022 r.	2010 r.	2022 r.		
					różnica do Polski	zmiana do 2010 r.
podmioty				w %		
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1 015	1 323	886	1 094	-17,3	23,5
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	104	102	93	85	-16,7	-8,6
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	62	58	74	63	8,6	-14,9
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	11,85	16,04	10,53	13,65	-14,9	29,6

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

W końcu 2023 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego działalność gospodarczą prowadziło 224,5 tys. podmiotów (nie licząc osób prowadzących indywidualne gospodarstwo rolne). Było to 4,4% podmiotów w kraju (tak samo jak w 2022 roku). W ciągu roku liczba podmiotów gospodarki narodowej, zarejestrowanych w REGON wzrosła w województwie o 4,9 tys. jednostek – 2,2% (w kraju wzrost o 3,1%).

Najwięcej podmiotów działało w: handlu i naprawach pojazdów samochodowych (45,0 tys. podmiotów, roczny spadek o 0,5%), budownictwie (33,6 tys. podmiotów, wzrost o 3,1%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (19,6 tys., wzrost o 4,1%) oraz przetwórstwie przemysłowym (18,8 tys. podmiotów, wzrost o 1,4%). Podobnie jak w 2022 roku ponadprzeciętnie zwiększyła się liczba podmiotów działających w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (1,1 tys. podmiotów,

o 8,7% więcej niż w grudniu 2022 roku). Wzrost ten wynika z dynamicznego rozwoju odnawialnych źródeł energii. Wyraźnie zwiększyła się także liczba podmiotów w sekcji informacja i komunikacja (7,7 tys. podmiotów, o 7,5% więcej), co może być związane ze wzrostem znaczenia branży IT w regionie.

Rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim jest zróżnicowany wewnętrznie, przy czym różnice te mają charakter trwały. Największa koncentracja podmiotów gospodarczych występuje w podregionie bydgosko-toruńskim, gdzie zlokalizowanych było 47,0% jednostek (Bydgoszcz – 46,1 tys. podmiotów, Toruń – 28,9 tys. podmiotów, powiat bydgoski – 17,2 tys. podmiotów, powiat toruński – 13,2 tys. podmiotów). Pod względem liczby podmiotów wyróżnia się również powiat inowrocławski – 6,5% (14,7 tys. podmiotów). Konsekwencją większej liczby podmiotów jest także koncentracja miejsc pracy na tych obszarach.

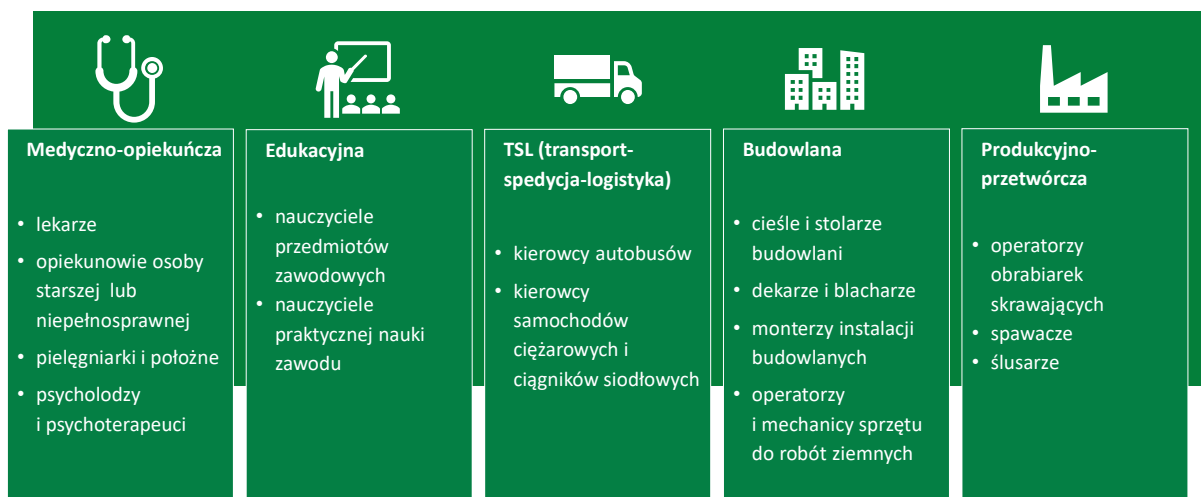
W końcu grudnia 2023 roku według przewidywanej liczby pracujących mikroprzedsiębiorstwa (zatrudniające od 0 do 9 pracowników) stanowiły 96,4%, firmy małe (10-49 pracowników) – 2,9%, średnie (50-249 pracowników) – 0,6%, a duże (250 i więcej pracowników) – 0,1% wszystkich podmiotów w województwie kujawsko-pomorskim. Struktura ta od lat pozostaje w zasadzie bez zmian i jest zbliżona do struktury wielkościowej podmiotów gospodarczych w Polsce. Blisko trzy czwarte podmiotów (72,8%, w kraju 71,1%) to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pomimo ogólnego wzrostu liczby podmiotów gospodarczych wzrosła również liczba podmiotów z zawieszoną działalnością. W grudniu 2023 roku 13,7% (30,7 tys.) podmiotów miało zawieszoną działalność. W ciągu roku liczba zawieszonych podmiotów wzrosła o 11,0%.

Pobudzanie przedsiębiorczości stanowi szansę na ożywienie społeczno-gospodarcze województwa, a w konsekwencji powinno spowodować wzrost liczby miejsc pracy w regionie. Należy kontynuować dotychczasowe doświadczenia we wspieraniu przedsiębiorczości (w tym samozatrudnienia), rozumiane jako **zwiększenie liczby zarejestrowanych podmiotów oraz zwiększanie potencjału podmiotów już funkcjonujących**, poprzez podejmowanie działań odpowiadających na ich potrzeby i prowadzących do ich rozwoju, w szczególności nakierowanych na profesjonalizację kadr i dostarczenie kompleksowych usług, w tym szkoleniowych i specjalistycznego doradztwa. Działania te są szczególnie ważne biorąc pod uwagę odczuwane przez pracodawców negatywne skutki wojny w Ukrainie, wzrost kosztów produkcji, spadek popytu wywołany wysoką inflacją.

Pomimo wzrostu kosztów działalności w 2024 roku sytuacja na rynku pracy większości grup zawodowych powinna być stabilna. Zgodnie z wynikami *Barometru zawodów* w 2024 roku w większości grup zawodów sytuacja na rynku pracy będzie stabilna (85% grup zawodów ocenionych zostało jako zrównoważone na rynku pracy). Spadek zapotrzebowania na pracowników dotyczyć może, dobrze rozwiniętej na terenie województwa, branży meblarskiej. Na regionalnym rynku pracy w dalszym ciągu brakować będzie pracowników w branżach: medyczno-opiekuńczej, transportowo-spedycyjno-logistycznej, produkcyjno-przemysłowej, edukacyjnej oraz budowlanej. Przewidywany jest również deficyt elektryków, elektromechaników i elektromonterów oraz samodzielnych księgowych, a także pracowników służb mundurowych.

Grafika 2. Branże narażone na deficyt pracowników w województwie kujawsko-pomorskim w 2024 roku



Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie wyników Barometru zawodów

Jako najważniejszy powód deficytu wskazywano brak wystarczającej liczby kandydatów do pracy (55,3%). W dalszej kolejności były to rozbieżności pomiędzy oferowanymi warunkami zatrudnienia a oczekiwaniami osób gotowych podjąć pracę (31,8%). Zdaniem uczestników panelu chodziło tu zarówno o niski poziom wynagrodzeń jak i warunki pracy.¹³ W 2022 roku za swoją pracę mieszkańcy województwa średnio otrzymywali 5633,52 zł – 13. miejsce w kraju (przed województwami: świętokrzyskim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim). W 2022 roku wynagrodzenie w województwie stanowiło 88,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w kraju – w 2022 roku było to 88,8%. Na Kujawach i Pomorzu we wszystkich sekcjach PKD zarabiano mniej niż średnio w kraju. Najbardziej powodem deficytu był brak wymaganych kwalifikacji (12,8%). W większości przypadków od kandydatów do pracy wymagane jest posiadanie aktualnych uprawnień (m.in. spawalniczych, elektrycznych, budowlanych, Świadectw Kwalifikacji Zawodowej Kierowcy) i badań lekarskich.

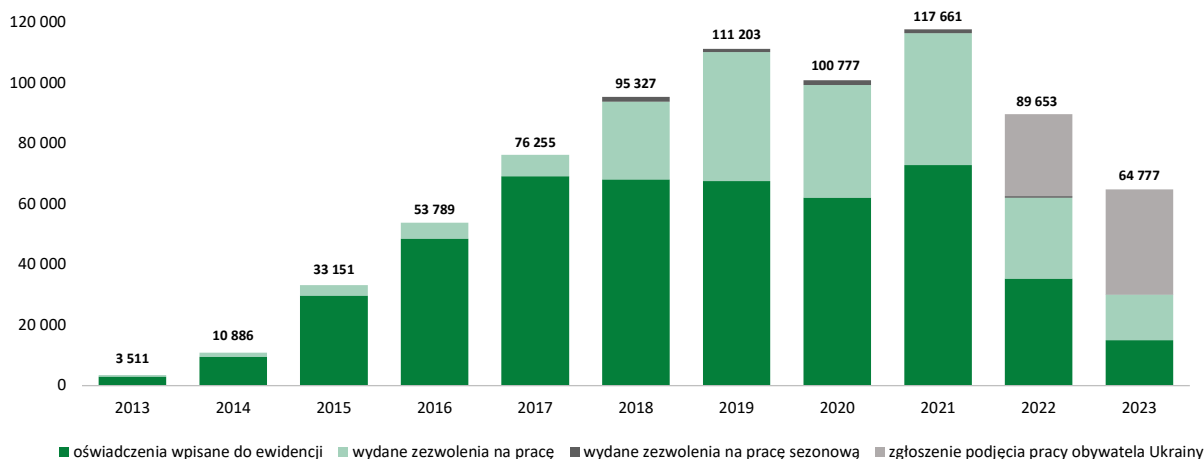
1.6 CUDZOZIEMCY NA REGIONALNYM RYNKU PRACY

W 2023 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego nastąpił spadek wydanych dokumentów umożliwiających pracę cudzoziemcom spoza obszaru UE, EOG lub Szwajcarii pracę.¹⁴ Wydano ich **64 777** - mniej o 27,7% niż 2022 roku. Spadek dotyczył oświadczeń o powierzeniu pracy oraz zezwoleń na pracę i zatrudnienie sezonowe. Ponad połowa wydanych dokumentów dotyczyła pracy mężczyzn – 59,3%. Jedynie w przypadku zgłoszeń podjąć pracy przez obywateli Ukrainy większość stanowiły kobiety – 58,7%.

¹³ Barometr zawodów 2024. Raport podsumowujący badanie w województwie kujawsko-pomorskim.

¹⁴ W 2022 roku na zmniejszenie liczby dokumentów uprawniających cudzoziemców do pracy wpływ miał wybuch wojny w Ukrainie (wśród obywateli Ukrainy spadek wydanych dokumentów wyniósł 41,2%) oraz wydłużenie okresu obowiązywania dokumentów.

Wykres 5. Legalizacja pobytu cudzoziemców z państw trzecich z uwagi na zatrudnienie w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2013-2023



Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR).

Większość (63,3%, w 2022 roku 59,9%) dokumentów dotyczyła obywateli Ukrainy. Na lokalnym rynku pracy dość licznie reprezentowani byli także obywatele Białorusi, Indii, Gruzji i Uzbekistanu.

Wykres 6. Dokumenty dotyczące podjęcia pracy (w %) wydane cudzoziemcom w województwie kujawsko-pomorskim w 2023 roku według narodowości



* W grupie pozostałe narodowości największy udział stanowili obywatele: Nepalu i Filipin (w obu przypadkach po 1,6% ogółu).

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Centralnego systemu analityczno-raportowego CeSAR.

Niezależnie od rodzaju wydanego dokumentu obcokrajowcy zatrudniani byli przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym, budownictwie, a także transporcie i gospodarce magazynowej oraz działalności w zakresie administrowania i działalności wspierającej¹⁵. W wymienionych sekcjach pracowało 79,0% zatrudnionych cudzoziemców.

Poszukiwani byli najczęściej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 38,0% oraz pracownicy wykonujący prace proste – 32,5%.

Dla stabilności rynku pracy istotne jest, żeby cudzoziemcy podejmujący zatrudnienie w województwie wiązali swoją przyszłość z regionem w perspektywie długoterminowej. W dalszej perspektywie zapewni to większą stabilność regionalnego rynku pracy i umożliwi rozwój regionu.

¹⁵ W ramach tej sekcji prowadzona jest działalność związana z zatrudnieniem i funkcjonowaniem agencji pracy.

1.7 EFEKTYWNOŚĆ AKTYWNEJ POLITYKI RYNKU PRACY

Duże znaczenie dla sprawnego funkcjonowania rynku pracy ma instytucjonalna obsługa, która w województwie kujawsko-pomorskim realizowana jest przez Wojewódzki Urząd Pracy oraz 20 powiatowych urzędów pracy. Efektywność działań podejmowanych przez urzędy pracy wymaga odpowiedniej liczby pracowników (w szczególności zajmujących się bezpośrednią obsługą bezrobotnych i pracodawców) oraz stałego podnoszenia ich kwalifikacji. Dzięki temu możliwa będzie realizacja zadań związanych z aktywizacją osób bezrobotnych jak i poprawa jakości usług świadczonych przez te instytucje (zwłaszcza w zakresie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy). W końcu 2023 roku w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu zatrudnionych było 156 osób. W powiatowych urzędach pracy pracowały 973 osoby. Tym samym na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy w 2023 roku przypadało 56 osób bezrobotnych.

Tabela 6. Wybrane kategorie pracowników zatrudnionych w urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2022/23 (stan w końcu roku)

Pracownicy	2022	2023			
		zmiana		w %	
		osoby			
Ogółem	1 171	1 129	-42	-3,6	
w tym	Doradcy klienta	434	381	-53	-12,2
	Pośrednicy pracy	236	205	-31	-13,1
	w tym realizujący w PUP zadania EURES	15	14	-1	-6,7
	Doradcy zawodowi	122	109	-13	-10,7
	Specjaliści ds. programów	135	117	-18	-13,3
	Specjaliści ds. rozwoju zawodowego	43	37	-6	-14,0
	Doradcy EURES w WUP	3	2	-1	-33,3

Źródło: opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy.

W 2023 roku powiatowe urzędy pracy pozyskały **49 627 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**. W ciągu roku liczba zgłoszonych miejsc zmniejszyła się o 24,6% (16 217 miejsc). Mniej było zarówno miejsc pracy jak i miejsc aktywizacji zawodowej. Największa różnica dotyczyła niesubsydiowanych miejsc pracy, których liczba w ciągu roku zmniejszyła się o ponad 12 tys. Znaczną część (38,8%) miejsc niesubsydiowanych stanowiły miejsca w ramach testu rynku pracy¹⁶. W kraju spadek wolnych miejsc był mniej dynamiczny i wyniósł 10,8%.

Mniejsza liczba wolnych miejsc pracy przyczyniła się do spadku liczby osób zaktywizowanych przez powiatowe urzędy pracy. Z różnych form aktywizacji zawodowej wspieranych ze środków publicznych w 2023 roku skorzystało 19 065 bezrobotnych (20,9% mniej).

¹⁶ Miejsca pracy skierowane do cudzoziemców. Test rynku pracy to procedura uzyskania informacji na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy, potwierdzającej brak możliwości zatrudnienia na dane stanowiska obywatela Polski lub obywatela UE.

Na efektywność funkcjonowania rynku pracy wpływa również wzmacnianie współpracy między powiatowymi urzędami pracy i ośrodkami pomocy społecznej, działającymi w poszczególnych powiatach. Tylko dzięki współdziałaniu publicznych służb zatrudnienia oraz pomocy i integracji społecznej w udzielaniu wsparcia i przywracaniu osób bezrobotnych na rynek pracy, możliwe będzie przeciwdziałanie wykluczeniu i włączanie społeczne poprzez reintegrację zawodową tych osób.

Jedną z możliwości poprawy sytuacji osób pozostających w naszym województwie bez pracy jest również zwiększanie roli podmiotów prywatnych w ich aktywizowaniu, m.in. poprzez rozszerzanie możliwości funkcjonowania na rynku pracy niepublicznych agencji zatrudnienia. W końcu 2023 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych było 369 agencji zatrudnienia (tak samo jak w 2022 roku).

Dla poprawy funkcjonowania rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim konieczny jest również rozwój dialogu społecznego oraz wzmocnienie współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie regionalnym i lokalnym między partnerami działającymi w obszarze zatrudnienia i edukacji. Instytucje rynku pracy, administracja samorządowa szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego, rady rynku pracy, związki i organizacje pracodawców, instytucje otoczenia biznesu, instytucje działające w obszarze edukacji (kształcenie ustawiczne i zawodowe) powinny w jeszcze większym stopniu uczestniczyć w wypracowaniu wspólnych metod rozwiązywania problemów na regionalnym i lokalnych rynkach pracy.

Aktualnie duży wpływ na rynek pracy mają zachodzące zmiany demograficzne i związane z tym problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników. Wymaga to prowadzenia przemyślanej polityki w stosunku do ludzi młodych, którzy dopiero rozpoczynają swoją karierę zawodową i niejednokrotnie brakuje im zarówno doświadczenia zawodowego jak i kompetencji miękkich.

Konieczne też są działania umożliwiające osobom starszym dalszą aktywność zawodową, polegające zarówno na zapewnieniu usług medyczno-profilaktycznych jak i możliwości aktualizacji lub zmiany posiadanych kwalifikacji.

Wyzwaniem, ale też i szansą na zaspokojenie potrzeb kadrowych wynikających z niekorzystnych zmian demograficznych jest obecność cudzoziemców na regionalnym rynku pracy. Wymaga to podjęcia skoordynowanych, przemyślanych działań integracyjnych, zapewniających stabilizację warunków pobytu i przezwyciężenie doświadczanych przez nich problemów, a także odpowiedniego przygotowania społeczności przyjmującej.

II. CELE I ZADANIA RPD/Z NA 2024 ROK

Zadania ujęte w RPD/Z na 2024 rok w głównej mierze realizowane są w oparciu o działania wynikające z ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz program regionalny Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Część z nich stanowi kontynuację regionalnej polityki rynku pracy realizowanej w poprzednich latach. Wsparcie oferowane w ramach Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 rok kierowane będzie głównie do osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza do:

- kobiet;
- osób długotrwale bezrobotnych;
- osób o niskich kwalifikacjach;
- osób powyżej 50 roku życia;
- osób poniżej 30 roku życia;
- osób niepełnosprawnych;
- pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Pomoc oferowana jest w ramach czterech celów strategicznych Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 r:

1. Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców województwa kujawsko pomorskiego.
2. Rozwój kadr przedsiębiorstw.
3. Podniesienie poziomu kwalifikacji zawodowych mieszkańców regionu.
4. Wzrost efektywności regionalnej polityki rynku pracy.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że część zadań ujętych w niniejszym dokumencie, zainicjowanych w 2024 r., będzie kontynuowana w kolejnych latach.

CEL STRATEGICZNY 1: ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKANCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Cel szczegółowy 1.1: Przeciwdziałanie bezrobociu i bierności zawodowej

Zadanie 1.1.1 Działania podejmowane przez powiatowe urzędy pracy (PUP) ze środków Funduszu Pracy realizowane w oparciu o przepisy wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Opis zadania: W ramach zadania realizowane będą działania powiatowych urzędów pracy związane z aktywizacją osób bezrobotnych, które służą doprowadzeniu do podjęcia pracy.

W głównej mierze realizacja ww. działań opierać się będzie na środkach otrzymanych przez powiaty na podstawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie w części znajdującej się w dyspozycji powiatów. Ponadto powiatowe urzędy pracy, w oparciu o *Zasady ubiegania się o środki z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy w 2024 roku*, będą mogły wnioskować o dodatkowe środki na aktywizację bezrobotnych. Główne formy aktywizacji zawodowej stosowane przez PUP to: doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, szkolenia zawodowe, staże, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, roboty publiczne, prace interwencyjne, doposażenie stanowiska pracy, prace społecznie użyteczne.

Planowane efekty:

- Liczba osób planowanych do objęcia wsparciem dot. aktywizacji zawodowej w 2024 r.:
w tym:
 - liczba osób do 30 roku życia;
 - liczba osób powyżej 50 roku życia;
 - liczba osób z niepełnosprawnościami;
 - liczba kobiet;
 - liczba osób długotrwale bezrobotnych.

Wartości podwskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ale będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2024 rok.

Sposób monitorowania: Na podstawie sprawozdań do MRPiPS.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.1.2 Realizacja projektów w ramach Działania 8.1 „Podniesienie aktywności zawodowej klientów publicznych służb zatrudnienia” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Opis zadania: W 2024 r. realizowanych będzie 20 projektów powiatowych urzędów pracy, wybranych do dofinansowania w sposób niekonkurencyjny, w ramach I naboru ogłoszonego w 2023 r.

Projekty powiatowych urzędów pracy są skierowane do klientów powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego, należących w szczególności do: osób z niepełnosprawnościami, osób w wieku powyżej 50 roku życia, osób długotrwale bezrobotnych, osób młodych, kobiet, osób z niskimi kwalifikacjami i/lub kompetencjach.

W projektach tych udzielane będzie wsparcie dopasowane do indywidualnych potrzeb, zgodnie z instrumentami i usługami rynku pracy wynikającymi z *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, z wyłączeniem robót publicznych polegające m. in. na:

- działania związane z identyfikacją potrzeb uczestników projektów;
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy;
- działania ukierunkowane na podnoszenie i rozwijanie kompetencji oraz podnoszenie i nabywanie kwalifikacji, w tym kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w ZSK (w tym, np.: rozwijanie kompetencji kluczowych, w tym społecznych);
- działania ukierunkowane na nabywanie doświadczenia zawodowego;
- działania związane z udzielaniem wsparcia na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- działania z zakresu mobilności zawodowej i terytorialnej (dodatki/granty relokacyjne, itp.);
- działania ukierunkowane na tworzenie miejsc pracy, w tym refundacja części kosztów wynagrodzenia oraz pokrycie kosztów utworzenia miejsca pracy;
- działania mające na celu niwelowanie barier jakie napotykają osoby z niepełnosprawnościami w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia, m.in. poprzez finansowanie pracy asystenta osoby niepełnosprawnej, którego praca spełnia standardy wyznaczone dla takiej usługi i doposażenie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Szkolenia realizowane w projektach będą prowadziły do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Uzyskanie kwalifikacji lub kompetencji będzie musiało być każdorazowo weryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego ich sprawdzenia (np. w formie egzaminu). W IV kwartale 2024 r. planowane jest ogłoszenie II naboru w ramach Działania 8.1.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekty realizowane w ramach Działania 8.1 muszą zapewniać realizację wskaźnika: Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu- co najmniej na poziomie 65 %.

Planowane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 3 792.

- Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie - 511.
- Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie - 626.
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 363.
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu – 1 972.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportów z CST2021.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.1.3 Realizacja projektu „Młodzi przyszłością regionu!” w ramach Działania 8.2 „Wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej osób młodych” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021 - 2027.

Opis zadania: W 2024 r. realizowany będzie projekt wybrany do dofinansowania w sposób niekonkurencyjny, w ramach I naboru ogłoszonego w 2023 r. Wsparcie w projekcie skierowane jest do osób młodych, w wieku od 15 roku życia, kwalifikujących się do wsparcia przez Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Komendę Ochotniczych Hufców Pracy w Toruniu. W projekcie jest udzielane kompleksowe wsparcie prowadzące do nabycia kwalifikacji lub kompetencji ważnych na regionalnym rynku pracy. Realizacja projektu przyczyni się do płynnej tranzycji uczestników z edukacji do pracy. W przypadku osób, które doświadczyły już niepowodzeń szkolnych pożądane jest przede wszystkim uzyskanie zmiany postawy z biernej na aktywną w dwóch fundamentalnych sferach życia społecznego: edukacji i pracy. Niepowodzenia szkolne dotyczą zarówno niepowodzeń natury wychowawczej, jak i dydaktycznej. Z tego względu młodzież wymaga oddziaływań systemowych, które pomogą nie tylko wyrównywać zaległości edukacyjne, ale również rozwinąć kompetencje emocjonalno-społeczne i zawodowe. Wsparcie ukierunkowane zostanie na podniesienie umiejętności i kompetencji osób młodych w sposób umożliwiający podejmowanie zatrudnienia wysokiej jakości na cyfrowych i „zielonych” miejscach pracy oraz na miejscach pracy związanych z usługami opiekuńczymi i zdrowotnymi.

Projekt zakłada odpowiednio wczesną i regularną interwencję ukierunkowaną na wyeliminowanie bądź ograniczenie powodów, dla których młodzież wchodzi w błędne koło kumulujących się zagrożeń, niepowodzeń i nierówności społecznych.

Uczestnikom zostanie przedstawiona oferta zgodnie ze standardem „Gwarancji dla młodzieży”. Każdy z uczestników będzie miał przeprowadzoną diagnozę, której celem będzie identyfikacja problemów wychowawczych, edukacyjnych, społecznych, potrzeb i umiejętności. Dokonana zostanie ocena kompetencji cyfrowych jako element wywiadu z każdą osobą przystępującą do projektu. Z pomocą doradcy zawodowego opracowana zostanie indywidualna ścieżka rozwoju. Pozwolą nabyć, podwyższyć lub dostosować kompetencje i kwalifikacje niezbędne i poszukiwane na rynku pracy. Planowane są również działania mające na celu wyrównanie zaległości edukacyjnych oraz działania z nurtu

pozalekcyjnego np.: warsztaty, udział w targach pracy. Młodzież zostanie zapoznana z różnymi możliwymi formami aktywności zawodowej, będzie brała udział w warsztatach pobudzających i promujących aktywność zawodowo-społeczną oraz w warsztatach kreowania wizerunku profesjonalnego pracownika. Ponadto w IV kwartale 2024 r. planowane jest ogłoszenie II naboru w ramach Działania 8.2.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekt w ramach Działania 8.2 zakłada realizację wskaźnika: „Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu” – co najmniej na poziomie 30 %.

Planowane efekty:

- Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie - 34.
- Liczba osób w wieku poniżej 18 lat objętych wsparciem w programie - 134.
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 50.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportów z CST2021.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Kujawsko-Pomorska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Toruniu.

Zadanie 1.1.4 Realizacja projektów w ramach Działania 8.3 „Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Opis zadania: W II półroczu 2024 r. planowane jest podpisanie umów o dofinansowanie w ramach I naboru ogłoszonego w 2023 r. Wsparcie służące poprawie sytuacji na rynku pracy osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, pracujących w ramach umów cywilno-prawnych, ubogich pracujących, osób z niepełnosprawnościami, jak również osób odchodzących z rolnictwa obejmujące m.in.:

- doradztwo zawodowe wraz z opracowaniem i wdrożeniem Indywidualnych Planów Działań;
- działania z zakresu pośrednictwa pracy;
- działania ukierunkowane na rozwijanie kwalifikacji i kompetencji poprzez m.in. organizację szkoleń, specjalistycznych kursów, finansowanie studiów podyplomowych, studiów uzupełniających (uzupełnienie kwalifikacji poprzez finansowanie nauki na studiach niestacjonarnych);
- działania ukierunkowane na nabywanie doświadczenia zawodowego;
- działania z zakresu mobilności zawodowej i terytorialnej (dodatki/granty relokacyjne, itp.);
- działania ukierunkowane na tworzenie miejsc pracy, w tym refundacja części kosztów wynagrodzenia oraz pokrycie kosztów utworzenia miejsca pracy (wsparcie może być skierowane wyłącznie do osób z niepełnosprawnościami);
- działania mające na celu niwelowanie barier jakie napotykają osoby z niepełnosprawnościami w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia, m.in. poprzez finansowanie pracy asystenta osoby niepełnosprawnej, którego praca spełnia standardy wyznaczone dla takiej usługi i dostosowanie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Planowane efekty: Wskaźniki planowane są do osiągnięcia w 2025 r.

Sposób monitorowania: Monitorowanie wskaźników rozpocznie się w 2025 r.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w naborze wybieranym w sposób konkurencyjny.

Zadanie 1.1.5 Realizacja projektów w ramach Działania 8.8 „Wsparcie w obszarze zdrowia” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Opis zadania: W 2024 roku w sposób konkurencyjny zostaną wyłonione projekty do dofinansowania oraz rozpocznie się ich realizacja.

W ramach zadania realizowane są następujące typy projektów:

1. Wspieranie dobrze dostosowanego środowiska pracy poprzez działania ukierunkowane na poprawę warunków pracy i eliminację zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, w tym m.in.:

a) działania ukierunkowane na eliminowanie i minimalizowanie czynników ryzyka utraty zdrowia w miejscu pracy wynikających z uwarunkowań zawodowych i środowiskowych (np. narażenie na substancje zanieczyszczone, rakotwórcze i toksyczne), w tym działania szkoleniowe oraz rozwiązania organizacyjne,

b) działania ograniczające i eliminujące szkodliwe dla zdrowia zachowania w miejscu pracy,

c) działania promujące zdrowe i dobrze przystosowane środowisko pracy,

d) działania polegające na przekwalifikowaniu pracowników długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie,

e) działania ukierunkowane na poprawę ergonomii pracy, środowiska pracy,

f) finansowanie dodatkowych pakietów badań profilaktycznych nakierowanych na choroby związane z miejscem pracy, wykraczających poza minimalny zakres badań okresowych w ramach medycyny pracy,

g) działania rehabilitacyjne dla pracodawców i pracowników w zakresie chorób wynikających z ryzyka w miejscu pracy,

h) wzmocnienie potencjału zdrowia psychicznego pracowników,

i) działania wspierające rekrutację i powrót do pracy osób z (przewlekłą lub rzadką) chorobą, niepełnosprawnością lub zaburzeniami zdrowia psychicznego, na przykład poprzez organizowanie etapów szkolenia zawodowego dla tych grup bez lub po obniżonych kosztach dla pracodawcy.

2. Działania prewencyjne/ profilaktyczne w obszarze zdrowia obejmujące:

a) opracowanie programów profilaktycznych dot. chorób związanych z miejscem pracy skierowanych do osób zatrudnionych oraz programów rehabilitacji medycznej (zawierających komponent ścieżki powrotu na rynek pracy, w przypadku wsparcia osób bezrobotnych) - skierowanych do osób zatrudnionych i bezrobotnych,

b) wdrożenie programów profilaktycznych dot. chorób związanych z miejscem pracy skierowanych do osób zatrudnionych oraz programów rehabilitacji medycznej (zawierających

komponent ścieżki powrotu na rynek pracy, w przypadku wsparcia osób bezrobotnych) - skierowanych do osób zatrudnionych i bezrobotnych,

c) uzupełniająco możliwe są działania zwiększające frekwencję w programach profilaktycznych i rehabilitacji medycznej oraz podnoszące świadomość na temat profilaktycznej opieki zdrowotnej obejmujące, np.: szkolenia w zakładach pracy obejmujące techniki wykonywania danej pracy w celu eliminowania czynników mających wpływ na daną chorobę (w zależności od zakresu programu), działania informacyjno-edukacyjne dla uczestników projektów (ze szczególnym uwzględnieniem sposobów zapobiegania danym chorobom oraz zasad postępowania w przypadku ich wystąpienia) czy szkolenia dla personelu medycznego związane z realizacją danego wsparcia.

Planowane efekty:

- Liczba osób, które dzięki wsparciu w obszarze zdrowia podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie.
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie.
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.
- Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych).
- Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na aktualnym etapie; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2024 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z CST2021.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Cel szczegółowy 1.2: Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Zadanie 1.2.1 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej.

Opis zadania: W 2024 r. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego będzie kontynuował realizację zadań w oparciu o wojewódzki program na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością, przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz zwiększenia ich aktywności zawodowej pod nazwą „Program działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 r. – Równe Szanse 2030+”. Do zadań samorządu województwa, zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44), należy dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej. Zakład aktywności zawodowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo jednostką tworzoną w celu przygotowania do zatrudnienia z regionu osób z niepełnosprawnością zaliczanych do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Celem tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej jest szeroko pojęta aktywizacja osób niepełnosprawnych, od nauczenia poruszania się po rynku pracy, po zwiększenie ich kompetencji zawodowych dzięki udziałowi w różnych szkoleniach, kursach zawodowych czy przyuczenia do zawodu.

W 2024 roku, w województwie kujawsko-pomorskim nadal funkcjonować będzie 9 Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ) w miejscowościach: Białe Błota (organizator – gmina Białe Błota), Drzonowo (organizator – gmina Lisewo), Przyjezierze (organizator – gmina Strzelno), Bydgoszcz (organizator – miasto Bydgoszcz), Brodnica (organizator – powiat brodnicki), Radziejów (organizator – powiat radziejowski), Tuchola (organizator – powiat tucholski), Wąbrzeźno (organizator – Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski), Włocławek (organizator – gmina miasto Włocławek).

Planowane efekty:

- Liczba osób zatrudnionych w 2024 roku w zakładach aktywności zawodowej (zwiększenie poziomu zatrudnienia w stosunku do roku poprzedniego) – 576 osób, w tym:
 - liczba osób z niepełnosprawnością - 441 osób.
- Liczba osób z niepełnosprawnością, które wyjdą na otwarty bądź chroniony rynek pracy - 5 osób.

Sposób monitorowania: Sprawozdania kwartalne i roczne.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Zakłady aktywności zawodowej województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.2.2 Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych finansowana ze środków PFRON i budżetu Państwa realizowana przez PFRON.

Opis zadania: W ramach zadania realizowane będą działania PFRON związane z aktywizacją osób z niepełnosprawnościami. Realizacja ww. działań będzie opierać się na środkach PFRON oraz otrzymanych z budżetu państwa. Zadanie przewiduje dofinansowanie do wynagrodzeń zatrudnionych niepełnosprawnych pracowników oraz refundację składek na ubezpieczenie społeczne osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą lub niepełnosprawnych rolników, a także refundację składek rolnikowi zobowiązanemu do opłacania składek za niepełnosprawnych domowników.

Poniżej przedstawiono opis poszczególnych zadań wynikających z określonych paragrafów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji (...).

Art. 25a. Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne

Fundusz refunduje:

- osobie niepełnosprawnej wykonującej działalność gospodarczą obowiązkowe składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe do wysokości odpowiadającej wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota określona w art. 18 ust. 8 oraz w art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), z zastrzeżeniem ust. 1a;
- niepełnosprawnemu rolnikowi lub rolnikowi zobowiązanemu do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika, składki na ubezpieczenia społeczne rolników - wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie oraz emerytalno-rentowe - pod warunkiem opłacenia tych składek w całości przed dniem złożenia wniosku.

Planowane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielona zostanie pomoc – 2 400 osób.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie z systemu SODiR.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Art. 26a. Dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego

Pracodawcy przysługuje ze środków Funduszu miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego, o ile pracownik ten został ujęty w ewidencji zatrudnionych osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie przysługuje na podstawie złożonych do PFRON wniosków. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności i rodzaju schorzeń, stanowi kwotę ryczałtu określoną w ustawie. Miesięczne dofinansowanie przysługuje pracodawcy zatrudniającemu do 25 osób w przeliczeniu na pełen etat lub zatrudniającemu co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i osiągniętym wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 6%.

Planowane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych, na które udzielone zostanie pracodawcom dofinansowanie – 22 000 osób.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie z systemu SODiR.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Art. 32. Dofinansowania i zwrot kosztów dla pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej

Pracodawca prowadzący zakład pracy chronionej może, na wniosek, otrzymać ze środków Funduszu:

1. Dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych pod warunkiem wykorzystania tych kredytów na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych.
2. Zwrot kosztów:
 - a) budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu;
 - b) transportowych;
 - c) administracyjnych.

Zwrot kosztów, o których mowa powyżej dotyczy wyłącznie dodatkowych kosztów pracodawcy wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych i może być przyznany pracodawcy prowadzącemu zakład pracy chronionej, u którego wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 50%.

Planowane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w zakładach pracy chronionej, które skorzystają z pomocy - 75.

Sposób monitorowania: Dane z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 1.2.3. Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączenia osób niepełnosprawnych w rynek pracy – PFRON.

1. Zadania realizowane na podstawie art. 36. Zlecenie zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym

Opis zadania: Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w formie wsparcia na podstawie art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1977 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Rodzaje zadań wskazane są w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym i muszą być zgłaszane do PFRON w formie projektów w ramach konkursów ogłaszanych przez

PFRON. Cele tych projektów muszą zawierać się w jednym ze wskazanych poniżej kierunków pomocy:

- a) kierunek pomocy 1: wejście osób niepełnosprawnych na rynek pracy;
- b) kierunek pomocy 2: zwiększenie samodzielności osób niepełnosprawnych;
- c) kierunek pomocy 3: wzrost aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia;
- d) kierunek pomocy 4: zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji;
- e) kierunek pomocy 5: poprawa jakości funkcjonowania otoczenia osób niepełnosprawnych;
- f) kierunek pomocy 6: upowszechnianie pozytywnych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych i wiedzy dotyczącej niepełnosprawności.

Planowane efekty:

Kierunek pomocy 1:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem – 50 osób.

kierunek pomocy 2:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem – 6 656 osób.

kierunek pomocy 3:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem – 2 886 osób.

kierunek pomocy 5:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem – 360 osób.

Sposób monitorowania: Dane z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

2. Program „DOSTĘPNOŚĆ PLUS” w ramach którego funkcjonują:

2.1 Program Aktywny Samorząd

Opis zadania: Realizatorem programu są samorządy powiatowe. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Cele szczegółowe programu:

- a) przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego;
- b) przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy oraz pomoc w zakupie protezy, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
- c) umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie - pomoc w utrzymaniu sprawności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;

- d) poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji - dofinansowanie do kosztów kształcenia na poziomie wyższym.

Planowane efekty:

- Liczba osób, którym udzielone zostanie dofinansowanie do zakupu protez – 120 osób.
- Liczba osób, którym udzielone zostanie dofinansowanie do kosztów kształcenia – 950 osób.
- Liczba osób, którym udzielona zostanie pomoc w utrzymaniu sprawności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – 80 osób.

Sposób monitorowania: Dane z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Samorządy Powiatowe - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie, Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

2.2 Absolwent - program aktywizujący osoby niepełnosprawne

Opis zadania: Osoby niepełnosprawne posiadające wyższe wykształcenie poprzez kompleksowe i indywidualne wsparcie w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu doświadczenia zawodowego oraz uprawnień zawodowych.

Planowane efekty:

- Liczba nowostworzonych stanowisk pracy, którym udzielone zostanie dofinansowanie – 24.

Sposób monitorowania: Dane z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Uczelnie wyższe - UMK w Toruniu.

2.3 Program stabilne zatrudnienie

Opis zadania: Program zakłada wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej oraz w jednostkach samorządu wszystkich szczebli.

Planowane efekty:

- Liczba osób, którym udzielone zostanie dofinansowanie - 3.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Jednostki Samorządu Terytorialnego.

2.4 Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „ZA ŻYCIEM”

Opis zadania: „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganiu uczestników warsztatów terapii zajęciowej, którzy weszli na rynek pracy oraz osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w WTZ. W ramach programu warsztat terapii zajęciowej zainteresowany prowadzeniem zajęć klubowych może ubiegać się o ich dofinansowanie.

Planowane efekty: Utrzymanie samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym osób niepełnosprawnych, byłych i oczekujących uczestników warsztatów terapii zajęciowej.

Sposób monitorowania: Do zadań samorządu powiatowego należy monitorowanie prawidłowości wykorzystania przekazanych środków PFRON, składanie do Oddziału PFRON zbiorczego sprawozdania o zakresie i sposobie wykorzystania środków przekazanych na realizację programu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Oddziały PFRON, samorządy powiatowe.

Podmioty realizujące zadanie: Pomoc finansowa w ramach programu udzielana jest adresatom programu ze środków PFRON przez samorządy powiatowe, które przystąpią do realizacji programu.

2.5 Program Rehabilitacja 25+

Opis zadania: Program adresowany jest do podmiotów prowadzących Ośrodki Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawcze (OREW) i Ośrodki Rewalidacyjno-Wychowawcze (ORW). Adresat programu będący samorządem powiatowym, może wyznaczyć do realizacji programu właściwą jednostkę organizacyjną.

Beneficjenci programu – niezatrudnione osoby z niepełnosprawnością będące absolwentami OREW bądź ORW w wieku powyżej 25 roku życia, bądź absolwentami Szkoły Przesposabiającej do Pracy (SPdP) w wieku powyżej 24 roku życia, z niepełnosprawnością intelektualną (w tym sprzężoną z innymi niepełnosprawnościami), które nie są objęte rehabilitacją społeczną w placówkach dziennej aktywności (np. środowiskowych domach samopomocy czy warsztatach terapii zajęciowej), otrzymają możliwość skorzystania ze wsparcia obejmującego całodzienne usługi opiekuńcze, aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej i społecznej oraz zawodowej. Każdy beneficjent programu powinien mieć zapewnione minimum 100 godzin wsparcia w miesiącu.

W uzasadnionych przypadkach, o ile spełnione są pozostałe warunki dopuszcza się możliwość udziału w programie osób niepełnosprawnych, będących absolwentami OREW bądź ORW w wieku powyżej 24 roku życia, a także osób niepełnosprawnych, będących absolwentami SPdP w wieku powyżej 23 roku życia. Decyzję w tej sprawie podejmuje adresat programu.

Planowane efekty:

Zapewnienie absolwentom ciągłości oddziaływań terapeutycznych w zakresie utrzymania samodzielności i niezależności w życiu społecznym, a także w zakresie dotyczącym ich

aktywności zawodowej. Kompleksowe wsparcie osób niepełnosprawnych- adresatów programu.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Oddziały PFRON.

Cel szczegółowy 1.3: Poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Zadanie 1.3.1 Realizacja projektów w ramach Działania 8.20 „Aktywne włączenie społeczne” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027.

Opis zadania: W 2024 roku w sposób konkurencyjny zostaną wyłonione projekty do dofinansowania i realizacji w ramach wspierania aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji. Nabór dotyczy działań w obszarach:

1. Aktywna integracja.
2. Wspieranie integracji społeczno-ekonomicznej społeczności zmarginalizowanych, takich jak Romowie.

W ramach zadania realizowane będą następujące typy projektów:

1. Aktywna integracja:

- aktywizacja społeczno-zawodowa uczestników istniejących podmiotów reintegracyjnych ukierunkowana na ich wejście lub powrót na otwarty rynek pracy;
- tworzenie nowych podmiotów reintegracyjnych lub nowych miejsc w istniejących podmiotach w ramach kompleksowych projektów zakładających aktywizację społeczną i zawodową.

2. Wspieranie integracji społeczno-ekonomicznej społeczności zmarginalizowanych, takich jak Romowie:

- usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym, zdrowotnym, zawodowym dla członków społeczności zmarginalizowanych, umożliwiające ich włączenie w życie społeczne i zawodowe;
- kompleksowe programy integracji społeczności zmarginalizowanych (w tym w szczególności kobiet oraz dzieci) ze społecznością lokalną, z uwzględnieniem działań mających na celu przezwyciężenie segregacji, uprzedzeń i dyskryminacji;
- tworzenie partnerstw (z władzami lokalnymi, partnerami społecznymi, organizacjami reprezentującymi społeczność romską) oraz sieci network (np. sieci społeczne i zawodowe).

Planowane efekty:

- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu.
- Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu
- Liczba osób poszukujących pracy po opuszczeniu programu.
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu.
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie.
- Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie.

- Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie (wskaźnik tylko dla zadania 2.)

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na aktualnym etapie; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2024 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z CST2021.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Cel szczegółowy 1.4: Wsparcie samozatrudnienia

Zadanie 1.4.1 Rozwój przedsiębiorczości przez podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej w ramach Poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” PROW 2014-2020.

Opis zadania: Zadanie realizowane będzie w ramach wspieranej ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich inicjatywy LEADER, będącej częścią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS). Celem priorytetowym działania jest wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich, przez które rozumieć należy obszary, z wyłączeniem miast o liczbie mieszkańców większej niż 20 000. Realizacja celu odbywać się będzie poprzez wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) – oddolnie tworzonego dokumentu strategicznego dotyczącego danego obszaru, w którym, na podstawie diagnozy obszaru, lokalnych potrzeb i priorytetów, wskazane zostało ukierunkowanie wsparcia. Wyboru operacji do realizacji dokonywać będą lokalne grupy działania (LGD).

O pomoc może ubiegać się podmiot będący:

- osobą fizyczną, jeżeli jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jest pełnoletnia, ma miejsce zamieszkania na obszarze objętym LSR (w przypadku gdy osoba fizyczna nie wykonuje działalności gospodarczej), posiada zarejestrowaną działalność gospodarczą na obszarze objętym LSR (w przypadku gdy osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą), albo
- osobą prawną, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR, albo
- jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.

Realizacja zadania musi wiązać się z utworzeniem co najmniej 1 miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne. Pomoc na operację nie przysługuje w zakresie działalności usługowej wspomagającej rolnictwo i następującej po zbiorach, górnictwa i wydobywania, działalności usługowej wspomagającej górnictwo i wydobywanie, przetwarzania i konserwowania ryb, skorupiaków i mięczaków, wytwarzania i przetwarzania koksu i produktów rafinacji ropy naftowej, produkcji chemikaliów oraz wyrobów chemicznych, produkcji podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych, produkcji metali, produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz motocykli, transportu lotniczego i kolejowego, gospodarki magazynowej. Wysokość pomocy przyznanej na realizację operacji nie może przekroczyć:

- 100 000 zł w przypadku podejmowania działalności gospodarczej,
- 300 000 zł w przypadku rozwijania działalności gospodarczej.

Planowane efekty:

- Liczba zrealizowanych operacji dotyczących podejmowania działalności gospodarczej w 2024 r.

- Liczba zrealizowanych operacji dotyczących rozwijania działalności gospodarczej w 2024 r.
- Liczba utworzonych miejsc pracy w 2024 r.

Wartości wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ale będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2024 rok.

Sposób monitorowania: Na podstawie sprawozdania rocznego przygotowywanego przez Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu i przekazywanego Agencji Płatniczej.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ KADR PRZEDSIĘBIORSTW

Zadanie 2.1 Krajowy Fundusz Szkoleniowy - wsparcie pracodawców w podnoszeniu kwalifikacji zatrudnionych pracowników, w tym cudzoziemców.

Opis zadania: W ramach realizacji zadania z KFS pracodawcy będą mogli ubiegać się, w powiatowych urzędach pracy, o dofinansowanie kształcenia ustawicznego dla siebie oraz pracowników, w tym na:

- określenie potrzeb w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,
- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

O dofinansowanie powyższych działań będzie mógł wystąpić do powiatowego urzędu pracy każdy pracodawca, który zatrudnia co najmniej jednego pracownika na umowę o pracę.

W przypadku mikroprzedsiębiorców (firmy zatrudniające 9 osób i mniej) ze środków KFS może zostać sfinansowanych 100% kosztów kształcenia ustawicznego, natomiast w przypadku pozostałych firm pracodawca ze środków własnych pokrywa 20% kosztów szkolenia. Kwota przyznana na szkolenie dla jednego pracownika nie może przekroczyć w danym roku 300% przeciętnego wynagrodzenia.

Wśród priorytetów wydatkowania KFS w 2024 r. Rada Rynku Pracy wskazała m.in. wsparcie kształcenia ustawicznego dla pracodawców zatrudniających osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności oraz wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju.

Planowane efekty:

- Liczba firm korzystających w 2024 r. z KFS.
- Liczba pracowników firm przeszkolonych z KFS w 2024 r.

Wartości wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ale będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2024 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie sprawozdania do MRPiPS, w oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 2.2 Realizacja projektu „REGIONALNY FUNDUSZ SZKOLENIOWY II” w ramach Działania 8.5 „Wsparcie dostępu do usług rozwojowych” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Opis zadania: W 2024 r. realizowany będzie przez Toruńską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w partnerstwie z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Pożyczkowym Sp. z o.o. Projekt został wybrany do dofinansowania w sposób niekonkurencyjny, w ramach I naboru ogłoszonego w 2023 r.

Projekt polega na finansowaniu i upowszechnianiu usług rozwojowych z Bazy Usług Rozwojowych (szkolenia, doradztwo, studia). Celem projektu jest wzmocnienie potencjału przedsiębiorców z województwa kujawsko-pomorskiego i ich pracowników, wzrost konkurencyjności firm w regionie oraz poprawa stabilności zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

Projekt skierowany jest do:

- pracowników zgodne z oczekiwaniami i zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw/pracodawców;

- właścicieli i kadry zarządzającej przedsiębiorstw/pracodawców

wspomagając proces zmiany danego przedsiębiorstwa/pracodawcy, w tym przekształcenia profilu działalności, czy optymalizacji procesów zarządzania.

W projekcie mogą brać udział zarówno mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (w tym spółdzielnie i przedsiębiorstwa społeczne), jak również duże przedsiębiorstwa, czy podmioty inne niż przedsiębiorstwa, z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego.

System będzie funkcjonował w oparciu o podejście popytowe, tj. zagwarantuje przedsiębiorcom możliwość samodzielnego podejmowania decyzji w zakresie doboru usług z Bazy Usług Rozwojowych.

Ponadto w IV kwartale 2024 r. planowane jest ogłoszenie II naboru w ramach Działania 8.5.

Planowane efekty:

- Liczba pracowników przedsiębiorstw i podmiotów innych niż przedsiębiorstwa objętych usługą rozwojową – 877.
- Liczba przedsiębiorstw i podmiotów innych niż przedsiębiorstwa objętych usługami rozwojowymi – 210.
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 613.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportów z CST2021

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

CEL STRATEGICZNY 3: PODNIESIENIE POZIOMU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW REGIONU

Cel szczegółowy 3.1: Zwiększenie dopasowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy

Zadanie 3.1.1 Opiniowanie nowych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach branżowych I, II stopnia, technikach i szkołach policealnych.

Opis zadania: Na podstawie zapisów *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy – prawo oświatowe* Wojewódzka Rada Rynku Pracy (WRRP) opiniuje wnioski szkół dotyczące tworzenia nowych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach branżowych I, II stopnia, technikach i szkołach policealnych oceniając zasadność ich utworzenia w oparciu o analizę sytuacji na lokalnych i regionalnym rynku pracy. Jest to ważny element budowania świadomości znaczenia kształcenia zawodowego jako czynnika oddziałującego na sytuację na rynku pracy oraz dopasowywania oferty kształcenia do potrzeb pracodawców. WUP w Toruniu przygotowuje dla członków WRRP informację o sytuacji danego zawodu w kontekście planowanego utworzenia nowego kierunku kształcenia. Informacja ta będzie zawierała m. in. dane na temat skali bezrobocia w danym zawodzie, zapotrzebowania pracodawców, liczby uczniów i absolwentów danego kierunku kształcenia oraz liczby szkół kształcących w danym zawodzie w skali regionu. Do informacji włączona zostanie także prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy. Opinie wydane przez WRRP dla organów prowadzących szkoły będą stanowiły podstawę do podjęcia decyzji o utworzeniu danego kierunku kształcenia w kontekście aktualnych i przewidywanych potrzeb rynku pracy.

Planowane efekty:

- Liczba opinii przygotowanych w 2024 r.

Wartość wskaźnika nie jest możliwa do określenia na etapie planowania. Będzie na bieżąco monitorowana i zostanie wykazana w sprawozdaniu z RPD/Z na 2024 rok.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu/Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Toruniu.

Zadanie 3.1.2 Realizacja projektów w ramach Działania 8.17 „Kształcenie zawodowe” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Opis zadania: Nabór ogłoszony w ostatnim kwartale 2023 r. W 2024 roku rozpocznie się realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w sposób konkurencyjny, w ramach których będzie realizowane wsparcie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

W ramach zadania realizowane będą następujące typy projektów:

1. Wsparcie dla uczniów przyczyniające się do zwiększenia efektywności i jakości kształcenia zawodowego, w szczególności:
 - a. podnoszenie kompetencji lub nabywanie kwalifikacji związanych z zawodem lub zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy;
 - b. zdobywanie doświadczenia zawodowego, w tym kształcenie praktyczne na rzeczywistych stanowiskach pracy;
 - c. podnoszenie kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych, społecznych), społeczno-emocjonalnych, podstawowych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją;
 - d. wsparcie w zakresie edukacji włączającej, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych lub edukacyjnych lub udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej (w formie zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć rozwijających umiejętności uczenia się, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć specjalistycznych, porad i konsultacji lub warsztatów);
 - e. działania wynikające z wychowawczej lub wspierającej funkcji szkoły, w tym profilaktyka problemów (np. działania prozdrowotne lub proekologiczne);
 - f. doradztwo edukacyjno-zawodowe.
2. Wsparcie dla przedstawicieli kadry przyczyniające się do zwiększenia efektywności i jakości kształcenia zawodowego, w szczególności:
 - a. podnoszenie kompetencji lub nabywanie kwalifikacji związanych z zawodem;
 - b. pogłębianie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
 - c. podnoszenie kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społeczno-emocjonalnych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją;
 - d. udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych (w tym wsparcie metodyczne) lub wychowawczych;
 - e. wsparcie w realizacji zadań dotyczących doradztwa edukacyjno-zawodowego;
 - f. przygotowanie do realizacji edukacji włączającej;
 - g. tworzenie sieci współpracy, wzajemnego uczenia się lub programów mentoringu.
3. Wsparcie dla szkół lub placówek przyczyniające się do zwiększenia efektywności i jakości kształcenia zawodowego, w szczególności:
 - a. dostosowanie do wymogów zielonej lub cyfrowej transformacji, w tym wzmocnienie cyfryzacji;

- b. poprawa jakości warunków kształcenia, w tym tworzenie warunków odzwierciedlających rzeczywiste warunki pracy;
 - c. zewnętrzne wsparcie w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego;
 - d. realizacja edukacji włączającej (np. asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), w tym poprawa dostępności;
 - e. wdrażanie nowatorskich metod nauczania;
 - f. promowanie kształcenia zawodowego jako wysokiej jakości i integracyjnej ścieżki kariery wymagającej wysokich kwalifikacji.
4. Wsparcie dla otoczenia społeczno-gospodarczego przyczyniające się do zwiększenia efektywności i jakości kształcenia zawodowego, w szczególności:
- a. podnoszenie kompetencji lub nabywanie kwalifikacji pedagogicznych opiekunów stażystów lub praktykantów lub instruktorów praktycznej nauki zawodu;
 - b. włączenie w system egzaminów zawodowych.

Planowane efekty:

- Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu.
- Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu.
- Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich.
- Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym.
- Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej.
- Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych.)
- Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na aktualnym etapie; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2024 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z CST2021.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 3.1.3 Realizacja projektów w ramach Działania 8.28 „Kształcenie zawodowe OPPT” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Opis zadania: Nabór rozpoczęty w 2023 roku. W 2024 roku w sposób konkurencyjny zostaną wyłonione projekty do dofinansowania oraz rozpocznie się ich realizacja. Dofinansowanie będzie dotyczyło projektów wspierających równy dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

W ramach zadania realizowane będą następujące typy projektów:

1. Wsparcie dla uczniów przyczyniające się do zwiększenia efektywności i jakości kształcenia zawodowego, w szczególności:
 - a. podnoszenie kompetencji lub nabywanie kwalifikacji związanych z zawodem lub zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy;
 - b. zdobywanie doświadczenia zawodowego, w tym kształcenie praktyczne na rzeczywistych stanowiskach pracy;
 - c. podnoszenie kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych, społecznych), społeczno-emocjonalnych, podstawowych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją;
 - d. wsparcie w zakresie edukacji włączającej, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych lub edukacyjnych lub udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej (w formie zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć rozwijających umiejętności uczenia się, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć specjalistycznych, porad i konsultacji lub warsztatów);
 - e. działania wynikające z wychowawczej lub wspierającej funkcji szkoły, w tym profilaktyka problemów (np. działania prozdrowotne lub proekologiczne);
 - f. doradztwo edukacyjno-zawodowe.
2. Wsparcie dla przedstawicieli kadry przyczyniające się do zwiększenia efektywności i jakości kształcenia zawodowego, w szczególności:
 - a. podnoszenie kompetencji lub nabywanie kwalifikacji związanych z zawodem;
 - b. pogłębianie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
 - c. podnoszenie kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społeczno-emocjonalnych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją;
 - d. udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych (w tym wsparcie metodyczne) lub wychowawczych;
 - e. wsparcie w realizacji zadań dotyczących doradztwa edukacyjno-zawodowego;
 - f. przygotowanie do realizacji edukacji włączającej;
 - g. tworzenie sieci współpracy, wzajemnego uczenia się lub programów mentoringu
3. Wsparcie dla szkół lub placówek przyczyniające się do zwiększenia efektywności i jakości kształcenia zawodowego, w szczególności:
 - a. dostosowanie do wymogów zielonej lub cyfrowej transformacji, w tym wzmocnienie cyfryzacji;

- b. poprawa jakości warunków kształcenia, w tym tworzenie warunków odzwierciedlających rzeczywiste warunki pracy;
 - c. zewnętrzne wsparcie w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego;
 - d. realizacja edukacji włączającej (np. asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), w tym poprawa dostępności;
 - e. wdrażanie nowatorskich metod nauczania;
 - f. promowanie kształcenia zawodowego jako wysokiej jakości i integracyjnej ścieżki kariery wymagającej wysokich kwalifikacji.
4. Wsparcie dla otoczenia społeczno-gospodarczego przyczyniające się do zwiększenia efektywności i jakości kształcenia zawodowego, w szczególności:
- a. podnoszenie kompetencji lub nabywanie kwalifikacji pedagogicznych opiekunów stażystów lub praktykantów lub instruktorów praktycznej nauki zawodu;
 - b. włączenie w system egzaminów zawodowych.

Planowane efekty:

- Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu.
- Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu.
- Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej.
- Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem.
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich.
- Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym.
- Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych).
- Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na aktualnym etapie; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2024 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z CST2021.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

**Zadanie 3.1.4 Realizacja projektów w ramach Działania 8.18 „Stypendia dla uczniów”
Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.**

Opis zadania: W 2024 r. będzie trwała realizacja projektu „Zawodowe Talenty Kujaw i Pomorza” wyłonionego do dofinansowania w ramach wspierania równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem

przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. W ramach projektu wsparcie stypendialne otrzymają uczniowie szkół prowadzących kształcenie ogólne lub zawodowe. Wnioskodawcą jest Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Departament Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Planowane efekty:

- Liczba uczniów szkół lub placówek systemu oświaty, którzy zrealizowali indywidualny plan rozwoju edukacyjnego.
- Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem.
- Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na aktualnym etapie; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2024 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z CST2021.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Departament Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Zadanie 3.1.5 Organizacja konkursu dla szkół zawodowych pod hasłem – „Potrzeby rynku pracy naszą misją”.

Opis zadania: W związku z zadaniem harmonizowania kształcenia zawodowego z potrzebami regionalnego rynku pracy Wojewódzki Urząd Pracy wraz z partnerami – Urzędem Marszałkowskim i Kuratorium Oświaty, zorganizuje i przeprowadzi VIII edycję konkursu dla szkół zawodowych województwa kujawsko-pomorskiego pod hasłem – „Potrzeby rynku pracy naszą misją”. Celem nadrzędnym konkursu jest promowanie szkół, które realizują swoją ofertę edukacyjną w ścisłej współpracy z pracodawcami, zapewniając kształcenie zawodowe na rzeczywistych stanowiskach pracy.

Planowane efekty

- Liczba szkół biorących udział w konkursie w 2024 r.

Wartość wskaźnika nie jest możliwa do określenia na etapie planowania, ale będzie na bieżąco monitorowana i zostanie wykazana w sprawozdaniu z RPD/Z na 2024 r.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację konkursową.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

Cel szczegółowy 3.2: Zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym uwzględniającym potrzeby rynku pracy

Zadanie 3.2.1 Realizacja projektu „Kierunek – Rozwój” w ramach Działania 8.19 „Uczenie się dorosłych” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Opis zadania: W 2024 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu kontynuować będzie realizację projektu własnego pn. „Kierunek – Rozwój”. Projekt jest realizowany w okresie od 1 listopada 2023 roku do 30 kwietnia 2026 roku i ma na celu upowszechnienie idei uczenia się przez całe życie oraz zwiększenie dopasowania kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych mieszkających, pracujących lub uczących się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, do potrzeb regionalnego rynku pracy.

Uczestnicy projektu będą mogli skorzystać z bonu na usługę rozwojową (szkolenie, kurs, studia podyplomowe) w maksymalnej kwocie 6 400,00 zł (w tym 10% wkładu własnego uczestnika). Wsparcie w zakresie dofinansowania usługi rozwojowej będzie poprzedzone usługą doradczą. Projekt przyczyni się do zmiany podejścia do kształcenia osób dorosłych, poprzez zastosowanie w projekcie bardziej efektywnego i elastycznego systemu popytowego, co zapewni mieszkańcom regionu dostęp do szerokiej oferty szkoleniowej, uwzględniającej w szczególności potrzeby pracodawców. Wykorzystanie Bazy Usług Rozwojowych zapewni znacznie szybszy dostęp do szkoleń dobrej jakości. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia odsetka osób w wieku 24 – 64 lata uczestniczących w województwie w kształceniu lub szkoleniu (zgodnie z celami Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 oraz Planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych).

Planowane efekty:

- Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi – 500.
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 50.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację projektu oraz dane z CST2021.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

CEL STRATEGICZNY 4: WZROST EFEKTYWNOŚCI REGIONALNEJ POLITYKI RYNKU PRACY

Cel szczegółowy 4.1: Rozwój usług poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz informacji o rynku pracy i pośrednictwa pracy

Zadanie 4.1.1 Świadczenie usług informacji zawodowej przez Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Komendę OHP.

Opis zadania: Zadanie realizowane będzie poprzez udzielanie indywidualnych i grupowych porad zawodowych oraz informacji zawodowych dla uczestników i absolwentów OHP oraz młodzieży uczącej się oraz biernej zawodowo i bezrobotnej do 25 roku życia. Dodatkowo oferowane będą usługi pośrednictwa pracy dla uczestników i absolwentów OHP oraz młodzieży uczącej się oraz biernej zawodowo i bezrobotnej do 25 roku życia.

Planowane efekty:

- Liczba osób do 25 roku życia objętej usługami poradnictwa zawodowego – 1 600 osób.
- Liczba młodzieży do 25 roku życia objętej usługami pośrednictwa pracy – 1 600 osób.

Sposób monitorowania: Na podstawie rocznych sprawozdań.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Kujawsko – Pomorska Wojewódzka Komenda OHP.

Podmioty realizujące zadanie: Jednostki organizacyjne Kujawsko – Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 4.1.2 Świadczenie i rozwijanie usług informacji i poradnictwa zawodowego.

Opis zadania: W ramach zadania w 2024 roku WUP w Toruniu będzie:

- udzielał indywidualnych porad i informacji z udziałem doradcy zawodowego,
- prowadził zajęcia grupowego poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej,
- współpracował z powiatowymi urzędami pracy w celu udzielenia im wsparcia w świadczeniu i doskonaleniu usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej,
- współpracował ze szkołami wszystkich typów celem przygotowania uczniów do: podejmowania racjonalnych decyzji zawodowych, kreowania własnej kariery zawodowej i aktywnych zachowań na rynku pracy,
- współpracował z instytucjami doskonalenia nauczycieli, szkołami wszystkich szczebli, organami prowadzącymi szkoły w procesie tworzenia i doskonalenia szkolnych systemów orientacji i poradnictwa zawodowego,
- podejmował działania na rzecz realizacji projektu stanowiącego fundament rozwiązań systemowych w zakresie doradztwa zawodowego w regionie.

Planowane efekty:

- Liczba udzielonych porad i informacji z udziałem doradcy zawodowego – 9 000.
- Liczba spotkań, konsultacji, szkoleń dla doradców zawodowych w powiatowych urzędach pracy i dla szkolnych doradców zawodowych, pracowników kształcenia i doskonalenia nauczycieli – 6.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną WUP w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.1.3 Upowszechnianie informacji zawodowej.

Opis zadania: Tworzenie nowych, aktualizowanie opracowanych i upowszechnianie zbiorów informacji zawodowej.

Upowszechnianie analiz/informacji o zawodach, adresowane do szerokiego grona odbiorców, w szczególności:

- osób stojących przed wyborem bądź zmianą zawodu;
- powiatowych urzędów pracy;
- poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- uczelni wyższych;
- organów prowadzących szkoły;
- dyrektorów, pedagogów i szkolnych doradców zawodowych ze wszystkich typów szkół, rodziców i uczniów.

Upowszechnianie realizowane będzie drogą elektroniczną oraz poprzez udział pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w spotkaniach organizowanych przez różne gremia (np.: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, powiatowe urzędy pracy, kuratorium oświaty, szkoły wszystkich typów, organizacje pozarządowe).

Planowane efekty:

- Liczba opracowanych, zaktualizowanych i upowszechnionych informacji lokalnych o zawodach w 2024 r. – 377.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną WUP w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.1.4 Upowszechnianie informacji dotyczących regionalnego rynku pracy.

Opis zadania: Na podstawie sprawozdań powiatowych urzędów pracy aktualizowana będzie kompleksowa baza danych dotycząca bezrobocia rejestrowanego w regionie. Informacje te, wraz z udostępnionymi przez urzędy danymi statystycznymi, wykorzystywane będą do opracowywania analiz okresowych i tematycznych dotyczących wybranych zagadnień regionalnego rynku pracy. Przygotowywane analizy i prowadzone badania (w tym cykliczne badanie Barometr zawodów) mają za zadanie dostarczenie informacji na temat sytuacji i kierunków zmian zachodzących na regionalnym rynku pracy. W tym celu publikacje przekazywane są: organom administracji samorządowej i rządowej odpowiedzialnym za politykę rynku pracy i edukację, członkom Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy oraz innym zainteresowanym instytucjom i osobom. Upowszechnianie informacji będzie odbywało się przede wszystkim drogą elektroniczną, w tym za pośrednictwem strony internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu. Dodatkowym elementem upowszechniania informacji o rynku pracy będzie organizacja kampanii promocyjno-informacyjnej skierowanej do uczniów ostatnich klas szkół podstawowych w województwie. Celem jej będzie zachęcenie uczniów do zapoznania się z problematyką rynku pracy poprzez organizację konkursu na – opis pracy w wymarzonej zawodzie.

Wyniki i wnioski płynące z prowadzonych prac analityczno-badawczych wykorzystywane będą m.in. do:

- planowania i organizacji szkoleń osób bezrobotnych;
- przygotowania i oceny projektów w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027;
- planowania wydatkowania Krajowego Funduszu Szkoleniowego;
- przygotowania diagnozy do Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia;
- opracowania kryteriów ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty;
- przygotowania i aktualizacji lokalnych informacji o zawodach;
- opiniowania nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych;
- współpracy ze szkołami i uczelniami wyższymi;
- przygotowania informacji dla zainteresowanych osób i podmiotów.

Planowane efekty:

- Liczba przygotowanych publikacji dotyczących regionalnego rynku pracy – 15.
- Liczba przygotowanych publikacji tematycznych – 22.
- Liczba zrealizowanych badań, ekspertyz – 2.
- Liczba przeprowadzonych konkursów dla uczniów szkół podstawowych – 1.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.1.5 Realizacja zagranicznego pośrednictwa pracy poprzez działania sieci EURES.

Opis zadania: Prowadzenie doradztwa nt. warunków życia i pracy w krajach UE/EFTA, europejskiego rynku pracy oraz usług Europejskich Służb Zatrudnienia EURES dla osób planujących podjęcie zatrudnienia za granicą (porady indywidualne, grupowe, on-line). Pozyskiwanie ofert pracy z krajów UE/EFTA, rozpowszechnianie ich wśród bezrobotnych i poszukujących pracy w regionie. Organizacja międzynarodowych targów pracy oraz spotkań informacyjnych dla pracodawców i agencji zatrudnienia. Promocja mobilności i bezpiecznej pracy za granicą (udział w targach pracy organizowanych w regionie, prelekcjach, warsztatach).

Usługami EURES objęci zostaną również obywatele Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w zakresie uzgodnionym z Europejskim Urzędem ds. Pracy.

Planowane efekty:

- Liczba kontaktów z bezrobotnymi i poszukującymi pracy – 1000.
- Liczba kontaktów z pracodawcami – 260.
- Liczba pozyskanych i udostępnionych ofert pracy za granicą w ramach sieci EURES – 450.
- Liczba pozyskanych i udostępnionych miejsc pracy za granicą w ramach sieci EURES – 2500.
- Liczba spotkań grupowych: targów pracy ze stoiskiem informacyjnym EURES/warsztatów/prelekcji – 5.
- Liczba spotkań informacyjno-szkoleniowych dla agencji zatrudnienia i pracodawców dotyczących zatrudniania cudzoziemców w Polsce – 1.
- Liczba międzynarodowych targów pracy przewidzianych do organizacji w 2024 r. – 1.

Sposób monitorowania: Raporty kwartalne z Bazy Monitoringu EURES, dokumentacja własna Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Cel szczegółowy 4.2: Rozwój dialogu i współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie

Zadanie 4.2.1 Współpraca z partnerami społecznymi.

Opis zadania: Współpraca partnerów w ramach Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Toruniu oraz Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego m.in. w zakresie zarządzania środkami Funduszu Pracy i wypracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia jako elementu strategii rozwoju województwa.

Szkolenia dla członków WRRP z zakresu funkcjonowania regionalnego rynku pracy.

Planowane efekty:

- Liczba posiedzeń WRRP – 4.
- Liczba szkoleń dla członków WRRP w 2024 r. – 1.
- Liczba posiedzeń K-P WRDS z udziałem przedstawiciela Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu – 1.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną WUP w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.2.2 Realizacja projektu „Kierunek – Integracja” w ramach Działania 8.23 „Wspieranie integracji obywateli państw trzecich” Fundusze Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Opis zadania: W 2024 r. kontynuowane będą zadania związane z realizacją projektu „Kierunek - Integracja” w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Podejmowane działania skierowane będą do cudzoziemców – obywatele państw trzecich, którzy mają prawo pobytu i prawo do podjęcia zatrudnienia oraz zamieszkują (w rozumieniu KC)/pracują lub uczą się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Celem realizowanych działań będzie wprowadzenie kompleksowych rozwiązań służących eliminacji trudności napotykanym przez migrantów, w szczególności na rynku pracy. Zadania przewidziane w projekcie obejmą utworzenie w trzech lokalizacjach (Bydgoszcz, Toruń, Włocławek) punktów aktywizacji cudzoziemców. W projekcie udzielone zostanie wsparcie dopasowane do indywidualnych potrzeb uczestników (m.in. doradztwo zawodowe, wsparcia w aktywnym poszukiwaniu pracy, możliwość skorzystania z ofert szkoleń językowych lub szkoleń zawodowych prowadzących do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem), asystentura międzykulturowa oraz wsparcie uzupełniające (np. zwrot kosztów tłumaczeń dokumentów, porady prawnika/psychologa, zwrot kosztów dojazdu na formy wsparcia).

W ramach projektu będą podjęte również działania skierowane do społeczeństwa przyjmującego, w tym pracodawców, mające na celu poszerzenie wiedzy o komunikacji międzykulturowej czy legalnym powierzaniu pracy cudzoziemcom.

Planowane efekty:

- Liczba osób objętych wsparciem w projekcie – 80 osób
- Liczba zorganizowanych wydarzeń na rzecz społeczeństwa przyjmującego, w tym pracodawców – 2
- Liczba planowanych programów edukacyjno-informacyjnych skierowanych do społeczeństwa przyjmującego - 5

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z CST2021; dokumentacja własna WUP Toruń

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.2.3 Realizacja projektów w ramach Działania 8.7 „Działania w zakresie wzmocnienia potencjału partnerów społecznych” Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Opis zadania: W 2024 r. realizowane będą projekty wybrane do dofinansowania w sposób konkurencyjny, w ramach I naboru ogłoszonego w 2023 r.

Wsparcie w projektach jest skierowane do:

- organizacji partnerów społecznych posiadających siedzibę, jednostkę organizacyjną (filie lub oddziały) na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego,
- uzupełniająco ich członków oraz przedstawicieli, którzy są osobami pracującymi na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Wsparcie zakłada budowanie zdolności partnerów społecznych poprzez m.in.:

- zastosowanie działań wzmacniających ich potencjał w zakresie podnoszenia kwalifikacji/kompetencji kadr m.in. poprzez szkolenia, kursy, mentoring, wizyty studyjne, warsztaty, konferencje;
- zastosowanie działań wzmacniających potencjał techniczny i organizacyjny poprzez m.in. doradztwo, usługi prawne, zakup sprzętu i wyposażenia umożliwiającego lepszą komunikację i wymianę informacji;
- wzmocnienie współpracy w dialogu społecznym poprzez rozwój sieciowania partnerów społecznych;
- rozwijanie forum badań i analiz.

Planowane efekty:

- Liczba organizacji partnerów społecznych objętych wsparciem - 3.
- Liczba organizacji partnerów społecznych, które zwiększyły swój potencjał - 3.
- Liczba przedstawicieli organizacji partnerów społecznych objętych wsparciem - 112.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportów z CST2021.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: podmioty wyłonione w naborze wybieranym w sposób konkurencyjny.

Zadanie 4.2.4 Rozwój współpracy z agencjami zatrudnienia.

Opis zadania: Informowanie agencji zatrudnienia, działających i nowopowstałych, o usługach pośrednictwa pracy oferowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu m.in. umożliwienie wzięcia udziału w targach pracy i innych podobnych wydarzeniach, rozpowszechnianie ofert pracy, organizowanie online spotkań informacyjno-rekrutacyjnych dla osób poszukujących pracy oraz spotkań informacyjno-szkoleniowych dla agencji zatrudnienia i pracodawców.

Planowane efekty:

- Liczba Targów Pracy – 3.
- Liczba zorganizowanych spotkań informacyjno-szkoleniowych – 1.
- Liczba uczestników spotkań informacyjno-szkoleniowych – 30.
- Liczba przygotowanych i opublikowanych informacji na temat oferowanych przez WUP usług pośrednictwa pracy – 15.
- Liczba kontaktów z agencjami pracy – 2300.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną WUP w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja zadań ujętych w RPD/Z na 2024 r. będzie finansowana ze środków krajowych i zagranicznych. W ramach krajowych środków publicznych wyróżniono budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego oraz fundusze celowe, w tym w szczególności: Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ramach środków zagranicznych głównym źródłem finansowania zadań są Fundusze Europejskie.

W tabeli finansowej zostały zawarte dane dotyczące środków przeznaczonych na finansowanie zadań RPD/Z na 2024 r., na podstawie informacji przesłanych przez poszczególne podmioty realizujące te zadania.

Tabela nr 1 Finansowanie zadań realizowanych w ramach RPD/Z na 2024 r.

Numer zadania	Wydatki ogółem 2024	z tego:										
		Środki krajowe							Środki zagraniczne			
		razem	FP	PFRON	budżet państwa	budżet jst	środki prywatne	inne środki	razem	FE	EFROW	
0	1=2+10	2=3+...+9	3	4	5	6	7	9	10=11+12	11	12	
1.1.1	115 014 118,73 zł	115 014 118,73 zł	115 014 118,73 zł									
1.1.2	65 392 773,00 zł	9 808 916,00 zł	9 808 916,00 zł							55 583 857,00 zł	55 583 857,00 zł	
1.1.3	2 076 376,98 zł	311 457,25 zł						311 457,25 zł		1 764 919,73 zł	1 764 919,73 zł	
1.1.4	x	x				x		x		x	x	
1.1.5*	x	x				x		x		x	x	
1.2.1	13 929 000,00 zł	13 929 000,00 zł		16 317 000,00 zł		600 000,00 zł						
1.2.2	242 800 000,00 zł	242 800 000,00 zł		242 800 000,00 zł								
1.2.3	84 500 000,00 zł	84 500 000,00 zł		84 500 000,00 zł								
1.3.1*	x	x				x		x		x	x	
1.3.2*	x	x				x		x		x	x	
1.3.3*	x	x						x		x	x	
1.4.1*	x	x				x				x		x
2.1	19 066 243,00 zł	19 066 243,00 zł	19 066 243,00 zł									
2.2	9 458 823,53 zł	1 418 823,53 zł						1 418 823,53 zł		8 040 000,00 zł	8 040 000,00 zł	
2.3**												
3.1.1**												
3.1.2*	x	x				x		x		x	x	
3.1.3*	x	x				x		x		x	x	
3.1.4	771 434,33 zł	42 857,46 zł				42 857,46 zł				728 576,87 zł	728 576,87 zł	
3.1.5	45 000,00 zł	45 000,00 zł	45 000,00 zł									
3.2.1*	x	x				x		x		x	x	
4.1.1**												
4.1.2**												
4.1.3**												
4.1.4	145 475,00 zł	145 475,00 zł	145 475,00 zł									
4.1.5	45 000,00 zł	45 000,00 zł	45 000,00 zł									
4.2.1	30 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł									
4.2.2	1 033 737,81 zł	0,00 zł								1 033 737,81 zł	1 033 737,81 zł	
4.2.3	192 548,20 zł	192 548,20 zł				128 380,44 zł		64 167,76 zł				
4.2.4**												
OGÓŁEM	554 500 530,58 zł	487 349 439,17 zł	144 154 752,73 zł	343 617 000,00 zł	171 237,90 zł	600 000,00 zł	1 482 991,29 zł	311 457,25 zł	67 151 091,41 zł	67 151 091,41 zł	0,00 zł	

* - poziom wydatków niemożliwy do oszacowania na etapie opracowania RPD/Z na 2024 r. (x - wskazanie źródeł finansowania).

** - zadania będą realizowane bezkosztowo w 2024 roku.

V. MONITORING REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2024 ROK

Monitoring realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 rok prowadzony będzie przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w następujący sposób:

- Podmiot sprawozdający (jednostka zgłaszająca zadanie), na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów zadania, złoży roczne sprawozdanie o jego realizacji, w terminie do 31 marca 2025 r. Sprawozdanie roczne będzie zawierać następujące części:
 - nazwę zadania – zgodnie z przyjętą w RPD/Z na 2024 r.,
 - charakterystykę realizowanego zadania (realizatorzy, podjęte i zrealizowane działania),
 - wartość środków wydatkowanych na realizację zadania wraz ze źródłem/-ami finansowania,
 - uzyskane efekty, w ujęciu ilościowym i jakościowym,
 - wnioski i rekomendacje wynikające z realizacji zadania.
- Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, na podstawie informacji zebranych od podmiotów sprawozdających, sporządzi w terminie do 30 kwietnia 2025 r. sprawozdanie z realizacji RPD/Z na 2024 r.

W ramach monitoringu RPD/Z na 2024 r. prowadzona będzie analiza i ocena stopnia osiągnięcia efektów zaplanowanych w poszczególnych zadaniach, a także ocena postępu realizacji celów, dokonywana w oparciu o zestaw wskaźników przedstawionych w tabeli nr 2. Ww. wskaźniki służą ocenie postępów dokonanych w ramach poszczególnych celów strategicznych RPD/Z na 2024 rok (wskaźniki główne). Natomiast stopień realizacji celów długookresowych będzie monitorowany za pomocą wskaźników kontekstowych obrazujących sytuację na rynku pracy województwa kujawsko-pomorskiego zawartych pod tabelą.

Tabela nr 2 Dane wyjściowe do monitoringu realizacji celów strategicznych RPD/Z na 2024 r.

Wskaźnik	Źródło danych	Jednostka miary	Wartość wskaźnika na koniec IV kwartału 2023 r.
CEL STRATEGICZNY 1: ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO			
Stopa bezrobocia rejestrowanego	GUS	%	7,1
Liczba osób bezrobotnych	WUP	osoby	54 376
Udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	57,5
Udział bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	13,6
Udział bezrobotnych do 30 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	25,1
Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	25,1
Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	52,6
Udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	5,5
Wskaźnik aktywizacji	WUP	%	22,2
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	GUS	liczba	85
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach RPD/Z na 2023 (ogółem): - w tym samozatrudnienie	WUP	liczba	4 564 w tym 2 165
CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ KADR PRZEDSIĘBIORSTW			
Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON ogółem	GUS	liczba	224 470

Liczba wspartych przedsiębiorstw w ramach RPD/Z na 2023	WUP	liczba	975
CEL STRATEGICZNY 3: PODNIESIENIE POZIOMU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW REGIONU			
Osoby dorosłe w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu i szkoleniu	GUS	%	11,3
Udział bezrobotnych bez zawodu w ogóle bezrobotnych	WUP	%	14,9
CEL STRATEGICZNY 4: WZROST EFEKTYWNOŚCI REGIONALNEJ POLITYKI RYNKU PRACY			
Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej programów rynku pracy	WUP	%	80,8
Liczba bezrobotnych przypadająca na jednego pośrednika pracy zatrudnionego w urzędzie pracy (PUP i WUP)	WUP	osoby	265
Liczba bezrobotnych przypadająca na jednego doradcę zawodowego zatrudnionego w urzędzie pracy (PUP i WUP)	WUP	osoby	499
Przeciętny czas poszukiwania pracy przez bezrobotnego w miesiącach	GUS (BAEL)	miesiąc	10,4
Liczba agencji zatrudnienia w regionie	WUP	liczba	369

Wskaźniki kontekstowe dotyczące monitorowania długookresowych celów działań podejmowanych w ramach realizacji RPD/Z na 2024 r. obrazujące sytuację na rynku pracy województwa.

- Współczynnik aktywności zawodowej (wg BAEL):
 - ogółem (osoby w wieku 15-89 lat),
 - kobiet;
 - mężczyzn;
 - osób w wieku 15-24 lata;
 - osób w wieku 55-64 lat;
 - osób w wieku 65 lat i więcej.
- Stopa bezrobocia (wg BAEL):
 - ogółem (osoby w wieku 15-74 lata);
 - kobiet;
 - mężczyzn;
 - osób w wieku 15-24 lata;
 - osób w wieku 55-64 lat;
- Wskaźnik zatrudnienia (wg BAEL):
 - ogółem (osoby w wieku 15-89 lat),
 - kobiet;
 - mężczyzn;
 - osób w wieku 20-64 lata;
 - osób w wieku 15-24 lata;
 - osób w wieku 55-64 lat;
 - osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata.
- Liczba pracujących ogółem wg BAEL.
- Liczba biernych zawodowo wg BAEL.
- Udział osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Indeks użytych skrótów

BAEL – Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności
BUR – Baza Usług Rozwojowych
CBOP – Centralna Baza Ofert Pracy
CeSAR – Centralny System Analityczno-Raportowy
CliPKZ – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej
CST 2021 – Centralny System Teleinformatyczny
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia (ang. *European Employment Services*)
FEoKP – Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027
FP – Fundusz Pracy
GUS – Główny Urząd Statystyczny
IPD – Indywidualny Plan Działania
ISCED - Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Kształcenia (International Standard Classification of Education)
JST – Jednostki Samorządu Terytorialnego
KFS – Krajowy Fundusz Szkoleniowy
KKZ – Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe
K-P WRDS – Kujawsko - Pomorska Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego
KPD/Z – Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia
KUZ – Kurs Umiejętności Zawodowych
LEADER – Inicjatywa wspierająca aktywizację społeczności wiejskich
LGD– Lokalna Grupa Działania
LSR– Lokalna Strategia Rozwoju
MMŚP – Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
MŚP – Małe i średnie przedsiębiorstwa
MRPiPS – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
OHP – Ochotnicze Hufce Pracy
OPPT – Obszar Prowadzenia Polityki Terytorialnej
PARP – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PES – Podmiot Ekonomii Społecznej
PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSZ – Publiczne Służby Zatrudnienia
PUP – Powiatowy Urząd Pracy
REGON - Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej
RLKS - Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność
RPD/Z – Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia
SODiR - System Obsługi Dofinansowań i Refundacji
TARR – Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego
UE – Unia Europejska

WRRP – Wojewódzka Rada Rynku Pracy
WTZ- Warsztaty Terapii Zajęciowej
WUP - Wojewódzki Urząd Pracy
ZAZ - Zakład Aktywności Zawodowej
ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych